

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

TITLUL I

Dispoziții generale

**Legalitatea
executării
pedepselor și a
măsurilor privative
de libertate**

Art. 1. – Executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate se realizează în conformitate cu dispozițiile Codului penal, ale Codului de procedură penală și ale prezentei legi.

**Temeiul executării
pedepselor și a
măsurilor privative
de libertate**

Art. 2. – (1) Pedepsele și măsurile educative privative de libertate se execută numai în temeiul hotărârilor judecătorești definitive.

(2) Reținerea se execută numai în temeiul ordonanței prin care s-a dispus această măsură, potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală.

(3) Arestul la domiciliu se execută numai în temeiul încheierii dispuse de judecătorul de drepturi și libertăți, de judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de instanța de judecată, potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală.

(4) Arestarea preventivă se execută numai în baza mandatului de arestare preventivă, emis potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală.

Scopul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate

Art. 3. – (1) Scopul executării pedepselor și a măsurilor educative privative de libertate este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

(2) Prin executarea pedepselor și a măsurilor educative privative de libertate se urmărește formarea unei atitudini corecte față de ordinea de drept, față de regulile de conviețuire socială și față de muncă, în vederea reintegrării în societate a deținuților sau persoanelor internate.

Respectarea demnității umane

Art. 4. – Pedepsele și măsurile privative de libertate se execută în condiții care să asigure respectarea demnității umane.

Interzicerea supunerii la tortură, la tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente

Art. 5. – (1) Se interzice supunerea oricărei persoane aflate în executarea unei pedepse sau a unei alte măsuri privative de libertate la tortură, la tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente.

(2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se pedepsește potrivit legii penale.

Interzicerea discriminării

Art. 6. – (1) În timpul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate este interzisă orice formă de discriminare pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau pentru alte temeuri de același fel.

(2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se pedepsește potrivit legii penale.

Exercitarea drepturilor

Art. 7. – Deținuții își exercită toate drepturile civile și politice, cu excepția celor care au fost interzise, potrivit legii, prin hotărârea definitivă de condamnare, precum și a celor a căror neexercitare

sau exercitare restrânsă rezultă inerent din privarea de libertate ori din rațiuni de menținere a siguranței deținerii.

TITLUL II

Judecătorul de supraveghere a privării de libertate

Desemnarea judecătorului de supraveghere a privării de libertate și a grefierului

Art. 8. – (1) Președintele curții de apel în a cărei rază teritorială funcționează un penitenciar, un centru de reținere și arestare preventivă, un centru de arestare preventivă, un centru educativ ori un centru de detenție desemnează, anual, unul sau mai mulți judecători de supraveghere a privării de libertate, de la instanțele din raza curții de apel.

(2) Președintele curții de apel desemnează, în aceleași condiții, unul sau mai mulți judecători supleanți, care își vor exercita atribuțiile de supraveghere a executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate pe durata imposibilității exercitării acestora de către judecătorul titular.

(3) Desemnarea judecătorilor de supraveghere a privării de libertate și a supleanților se face în baza acordului prealabil scris al acestora, cu precădere dintre judecătorii care, anterior, au avut aceeași calitate ori au exercitat atribuții în cadrul compartimentului de executări penale al instanței.

(4) Președintele curții de apel desemnează, anual, grefieri și grefieri supleanți, pentru asigurarea desfășurării activității la biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

Activitatea judecătorului de supraveghere a privării de libertate

Art. 9. – (1) Judecătorul de supraveghere a privării de libertate supraveghează și controlează asigurarea legalității în executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, prin exercitarea atribuțiilor stabilite prin prezenta lege. Pe durata exercitării atribuțiilor privind supravegherea executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate, judecătorii nu pot desfășura alte activități la instanța din cadrul căreia au fost desemnați.

(2) Judecătorul de supraveghere a privării de libertate exercită următoarele atribuții administrative și administrativ-jurisdicționale:

a) soluționează plângerile deținuților privind exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege;

b) soluționează plângerile privind stabilirea și schimbarea regimurilor de executare a pedepselor și a măsurilor educative privative de libertate;

c) soluționează plângerile deținuților privind aplicarea sancțiunilor disciplinare;

d) participă la procedura refuzului de hrană;

e) participă, în calitate de președinte, la ședințele comisiei pentru liberare condiționată;

f) exercită orice alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

(3) Atribuțiile administrativ-jurisdicționale se exercită în cadrul procedurilor speciale prevăzute în prezenta lege și se finalizează printr-un act administrativ-jurisdicțional, denumit *încheiere*.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale, judecătorul de supraveghere a privării de libertate poate audia orice persoană, poate solicita informații ori înscrisuri de la administrația locului de deținere, poate face verificări la fața locului și are acces la dosarul individual al deținuților, la evidențe și orice alte înscrisuri sau înregistrări necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.

(5) Încheierile judecătorului de supraveghere a privării de libertate devenite executorii, precum și dispozițiile scrise date administrației locului de deținere în procedura refuzului de hrană, potrivit legii, sunt obligatorii.

(6) Administrația penitenciarului sau, după caz, a centrului de reținere și arestare preventivă, centrului de arestare preventivă, centrului educativ și centrului de detenție pune la dispoziția judecătorului un spațiu amenajat. Ministerul Justiției asigură dotarea spațiului cu mijloacele materiale necesare desfășurării în bune condiții a activității acestuia.

TITLUL III

Executarea pedepselor privative de libertate

CAPITOLUL I

Organizarea executării pedepselor privative de libertate

Administrația Națională a Penitenciarelor

Art. 10. – (1) Administrația Națională a Penitenciarelor este instituția publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Justiției, având ca scop coordonarea și controlul activității unităților care se organizează și funcționează în subordinea sa.

(2) Organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(3) Conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor este asigurată de un director general, numit prin ordin al ministrului justiției.

(4) Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor are calitatea de ordonator secundar de credite.

(5) Finanțarea Administrației Naționale a Penitenciarelor se asigură din subvenții acordate de la bugetul de stat și din venituri proprii.

Penitenciarele

Art. 11. – (1) Pedepsa detențiunii pe viață și a închisorii se execută în locuri anume destinate, denumite *penitenciare*.

(2) Penitenciarele se înființează prin hotărâre a Guvernului, au personalitate juridică și sunt în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) Organizarea și funcționarea penitenciarelor se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) În cadrul penitenciarelor se pot înființa, prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, secții interioare sau exterioare, în raport cu regimurile de executare a pedepselor privative de libertate, categoriile de

persoane condamnate și cerințele speciale de protecție a anumitor categorii de deținuți.

(5) Penitenciarul în care persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate se stabilește de Administrația Națională a Penitenciarelor. La stabilirea penitenciarului se are în vedere ca acesta să fie situat cât mai aproape de localitatea de domiciliu a persoanei condamnate, ținându-se seama și de regimul de executare, măsurile de siguranță ce trebuie luate, nevoile de reintegrare socială identificate, sex și vârstă.

Penitenciarele speciale

Art. 12. – (1) Pentru anumite categorii de deținuți se pot înființa penitenciare speciale, în condițiile art. 11 alin. (2) și (3).

(2) Penitenciarele speciale sunt:

- a) penitenciare pentru tineri;
- b) penitenciare pentru femei;
- c) penitenciare-spital.

(3) În condițiile art. 11 alin. (2) și (3), se pot stabili penitenciare cu rol de coordonare a penitenciarelor dintr-o zonă geografică.

(4) Atribuțiile penitenciarelor cu rol de coordonare a penitenciarelor dintr-o zonă geografică se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Secțiile speciale de arestare preventivă

Art. 13. – În cadrul penitenciarelor se pot înființa secții speciale de arestare preventivă, prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Secțiile speciale de executare a măsurilor educative privative de libertate

Art. 14. – Prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, se stabilesc penitenciarele în care vor funcționa secții speciale pentru continuarea executării măsurii educative privative de libertate.

CAPITOLUL II

Siguranța penitenciarelor

Condiții generale

Art. 15. – (1) Siguranța deținerii se referă la totalitatea activităților desfășurate de administrația penitenciarului în scopul impunerii unor restricții în ceea ce privește libertatea de mișcare a deținuților, astfel încât să prevină săvârșirea de noi infracțiuni, să fie împiedicată sustragerea lor de la executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, precum și pentru protejarea vieții, integrității corporale și sănătății acestora, a personalului locului de deținere și a oricăror alte persoane.

(2) Activitățile desfășurate de administrația penitenciarului pentru realizarea siguranței deținerii constau în luarea măsurilor de pază, escortare, însoțire și supraveghere, în scopul menținerii ordinii și disciplinei în rândul deținuților.

(3) Măsurile necesare pentru siguranța penitenciarelor se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.

(4) Penitenciarele dispun de amenajările, dispozitivele, personalul și mijloacele tehnice necesare pentru supravegherea și controlul perimetrelor, spațiilor interioare și căilor de acces, precum și de armamentul și muniția necesare.

(5) În cazul manifestărilor care tulbură ordinea și liniștea publică din cadrul penitenciarelor sau pun în pericol viața ori integritatea corporală a persoanelor sau securitatea bunurilor și care depășesc posibilitățile de intervenție ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, Ministerul Afacerilor Interne acordă, la solicitare, sprijinul necesar.

Utilizarea mijloacelor de imobilizare

Art. 16. – (1) Folosirea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare nu este permisă decât în situații în care alte măsuri de menținere a ordinii și disciplinei în rândul deținuților nu au dat rezultate într-una dintre următoarele situații:

a) pentru a împiedica evadarea în timpul deplasării deținuților;

b) pentru a proteja deținuții de autovătămare sau pentru a preveni vătămarea altor persoane ori producerea de pagube;

c) pentru restabilirea ordinii și disciplinei, ca urmare a opunerii sau împotrivirii deținuților la o dispoziție a organelor judiciare sau personalului locului de deținere.

(2) Mijloacele de imobilizare ce pot fi folosite în scopul prevăzut la alin. (1) se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3).

(3) Folosirea mijloacelor de imobilizare este permisă numai pe durata pentru care aceasta este strict necesară.

(4) Folosirea mijloacelor de imobilizare se face gradual, fără a depăși nevoile reale de imobilizare a deținuților și încetează de îndată ce scopul intervenției a fost realizat.

(5) Utilizarea mijloacelor de imobilizare trebuie autorizată în prealabil de către directorul penitenciarului, cu excepția cazurilor în care urgența nu permite acest lucru, situație care este de îndată adusă la cunoștința directorului.

(6) Organele judiciare apreciază cu privire la aplicarea, menținerea sau îndepărtarea mijloacelor de imobilizare, pe durata prezenței deținuților în fața acestora.

Măsuri în caz de evadare

Art. 17. – (1) În cazul producerii unei evadări, în sensul art.285 din Codul penal, administrația penitenciarului anunță de îndată organele competente ale Ministerului Afacerilor Interne pentru luarea măsurilor în vederea urmăririi și prinderii deținutului, furnizând acestora datele și informațiile necesare.

(2) Personalul locului de deținere poate desfășura activități de căutare a persoanei aflate în situația prevăzută la alin. (1) pe o durată ce nu poate depăși 24 de ore, cu excepția situațiilor în care există date precise, informații ori indicii despre aceasta.

**Controlul
antiterorist și
de specialitate la
intrarea în locul
de deținere**

Art. 18. – (1) Toate persoanele și bagajele aflate asupra acestora, precum și mijloacele de transport care au acces în penitenciar sunt supuse controlului de specialitate și antiterorist.

(2) Controlul de specialitate cuprinde toate activitățile desfășurate de personal pentru stabilirea calității persoanelor care au acces în locul de deținere și pentru descoperirea și ridicarea obiectelor interzise a se afla în posesia, folosința sau păstrarea deținuților.

(3) Controlul antiterorist cuprinde toate activitățile desfășurate de personal, folosind mijloacele tehnice din dotare, pentru descoperirea de armament, muniție, substanțe explozive, alte materiale sau subansamble care pot contribui la fabricarea de arme sau bombe artisanale.

(4) Accesul persoanelor și al mijloacelor de transport în penitenciar se face cu acordul directorului acestuia, cu excepția categoriilor de persoane stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3), ale căror prerogative permit intrarea în penitenciar.

**Percheziționarea
deținuților**

Art. 19. – (1) Pentru prevenirea unor evenimente deosebite, a situațiilor de risc, precum și pentru ridicarea obiectelor interzise, deținuții sunt supuși percheziției.

(2) Percheziția este acțiunea prin care se realizează un control amănunțit asupra deținuților, echipamentului, bagajelor, cazarmamentului, camerelor de deținere și tuturor locurilor unde aceștia au acces.

(3) Percheziția se efectuează de către persoane de același sex cu deținuții percheziționați și în condiții în care să nu fie afectată demnitatea deținuților.

(4) Desfășurarea percheziției corporale amănunțite se realizează cu respectarea dreptului persoanei percheziționate la viața intimă.

(5) Perchezițiile asupra cavitaților corporale ale deținuților pot fi realizate numai de către personalul

medical.

(6) Percheziționarea bagajelor și a bunurilor personale se face în prezența persoanei în cauză sau a altui deținut, atunci când aceasta nu este prezentă.

(7) Tipurile percheziției, modalitățile de efectuare, asigurarea tehnico-materială necesară efectuării acesteia, precum și documentele ce se întocmesc cu acest prilej se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3).

Confiscarea bunurilor și sumelor de bani

Art. 20. – (1) Bunurile interzise și sumele de bani găsite asupra deținuților, cu prilejul perchezițiilor, se confiscă. Bunurile confiscate se valorifică sau se distrug potrivit legii, iar sumele de bani se fac venit la bugetul de stat.

(2) Procedura de valorificare și de distrugere a bunurilor confiscate se stabilește prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Portul armelor de foc

Art. 21. – (1) Portul și uzul armelor de foc sau al altor arme neletale este permis personalului care asigură paza penitenciarelor sau execută misiuni de pază și escortare a deținuților în afara penitenciarelor, în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

(2) Portul și uzul armelor de foc sau al altor arme neletale este interzis în sectorul de deținere, astfel cum este definit prin regulamentul de aplicare a prezentei legi, cu excepția unor incidente critice definite în regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3), cazuri în care se delimitează vizibil un perimetru interior.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, personalul din penitenciare poate folosi mijloacele tehnice din dotare, în condițiile legii.

Recoltarea de probe biologice

Art. 22. – În cazul în care există indicii că un deținut a consumat substanțe stupefiante, alcool ori substanțe toxice sau a ingerat fără prescripție medicală medicamente de natură a crea tulburări de comportament, directorul penitenciarului dispune, cu

avizul judecătorului de supraveghere a privării de libertate, ca acesta să fie supus recoltării probelor biologice prin mijloace noninvazive ale corpului, în vederea testării, în condițiile regulamentului de aplicare a prezentei legi.

Cazarea temporară în camera de protecție și supravegherea deținuților prin intermediul camerelor de luat vederi

Art. 23. – (1) Dacă există indicii că un deținut intenționează să recurgă la acte de autoagresiune sau de suicid, să rănească o altă persoană, să distrugă bunuri ori să tulbure în mod grav ordinea, directorul penitenciarului poate dispune ca acesta să fie cazat individual într-o încăpere anume destinată și amenajată.

(2) Pe perioada cazării în camera de protecție, deținutul este observat permanent prin intermediul camerelor de luat vederi.

(3) Măsura prevăzută la alin. (1) poate fi luată până la încetarea stării care a generat-o, dar nu mai mult de 24 de ore.

(4) În ipoteza cazării în camera de protecție pentru prevenirea autoagresiunii ori suicidului, personalul medical are obligația de a monitoriza și evalua starea deținutului, ori de câte ori este necesar, dar nu mai puțin de o dată la 4 ore.

(5) Pe perioada cazării în camera de protecție, deținutul este consiliat psihologic.

(6) Deținuții cazați în camera de protecție servesc masa și își satisfac necesitățile fiziologice în alt spațiu decât cel în care sunt cazați.

Deținuții care prezintă risc

Art. 24. – Deținuților care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului li se aplică măsuri de pază, supraveghere și escortare sporite, fără a le fi afectate drepturile prevăzute de prezenta lege.

Cazarea pe durata cercetării disciplinare

Art. 25. – Pe durata cercetării disciplinare, directorul penitenciarului poate dispune preventiv, din motive de siguranță, cazarea într-un alt spațiu de deținere a deținutului cercetat pentru comiterea unei abateri disciplinare.

**Informarea
judecătorului de
supraveghere a
privării de libertate**

Art. 26. – Folosirea mijloacelor de imobilizare și a armamentului, cazarea temporară a deținutului în camera de protecție și supravegherea prin intermediul camerelor de luat vederi sunt aduse, în scris, la cunoștința judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

**Supravegherea
electronică la
distanță**

Art. 27. – (1) Deținuții pot fi supravegheați electronic la distanță.

(2) Categoriile de deținuți și cazurile în care pot fi supravegheați electronic la distanță se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

**Protecția
martorilor
amenințați și
deținuților
vulnerabili**

Art. 28. – (1) Administrația Națională a Penitenciarelor și administrația penitenciarului au obligația de a asigura, în condițiile legii, protecția și asistența martorului amenințat sau vulnerabil, care execută o pedeapsă sau o măsură privativă de libertate.

(2) Protecția și asistența deținuților vulnerabili se asigură în condițiile prevăzute la alin. (1).

(3) Criteriile privind vulnerabilitatea și măsurile de protecție se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

**Audierile prin
videoconferință**

Art. 29. – (1) În cazul în care un deținut urmează să fie audiat în cadrul unei proceduri prevăzute de prezenta lege de către personalul sau judecătorul de supraveghere a privării de libertate din alt penitenciar decât cel în care se află deținutul, audierea poate avea loc prin videoconferință. În cazul în care un deținut urmează să fie audiat în cadrul oricărei proceduri judiciare sau al unei proceduri prevăzute de prezenta lege, audierea poate avea loc prin videoconferință.

(2) Directorul penitenciarului în care se află deținutul primește cererea de audiere și este competent să dispună asupra datei de realizare a acesteia.

(3) Audierea prin videoconferință se desfășoară potrivit regulamentului de aplicare a prezentei legi.

(4) Dacă deținutul este asistat de un apărător, ales sau numit din oficiu, administrația penitenciarului va permite accesul acestuia în camera de videoconferință, alături de persoana pe care o reprezintă.

(5) Dispozițiile alin.(4) se aplică în mod corespunzător și traducătorului sau interpretului.

(6) Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și în cazul deținuților aflați în secțiile exterioare ale unui penitenciar, centre de reținere și arestare preventivă, centre educative sau centre de detenție, precum și în cazul altor proceduri judiciare din alte materii în măsura în care audierea prin videoconferință este posibilă din punct de vedere tehnic.

CAPITOLUL III

Regimurile de executare a pedepselor privative de libertate

Dispoziții generale privind regimurile de executare a pedepselor privative de libertate

Art. 30. – (1) Regimurile de executare a pedepselor privative de libertate cuprind ansamblul de reguli care stau la baza executării pedepselor privative de libertate.

(2) Regimurile de executare a pedepselor privative de libertate sunt bazate pe sistemele progresiv și regresiv, persoanele condamnate trecând dintr-un regim în altul, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Regimurile de executare a pedepselor privative de libertate asigură respectarea și protejarea vieții, sănătății și demnității persoanelor condamnate, a drepturilor și libertăților acestora, fără să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească persoana condamnată.

**Tipurile
regimurilor
de executare
a pedepselor
privative de
libertate**

Art. 31. – (1) Regimurile de executare a pedepselor privative de libertate sunt, în ordinea descrescătoare a gradului de severitate, următoarele:

- a) regimul de maximă siguranță;
- b) regimul închis;
- c) regimul semideschis;
- d) regimul deschis.

(2) Regimurile de executare a pedepselor privative de libertate se diferențiază în raport cu gradul de limitare a libertății de mișcare a persoanelor condamnate, modul de acordare a drepturilor și de desfășurare a activităților, precum și cu condițiile de detenție.

**Comisia pentru
stabilirea,
individualizarea și
schimbarea
regimului de
executare a
pedepselor
privative de
libertate**

Art. 32. – (1) În fiecare penitenciar se constituie o comisie pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, alcătuită din: directorul penitenciarului, care este și președintele comisiei, șeful serviciului sau biroului pentru aplicarea regimurilor și șeful serviciului sau biroului educație ori șeful serviciului sau biroului asistență psihosocială.

(2) Secretariatul comisiei prevăzute la alin. (1) se asigură de către șeful serviciului sau biroului evidență din penitenciarul respectiv.

(3) Comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate își desfășoară activitatea, de regulă, o dată pe săptămână.

**Aplicarea
provizorie a
regimului de
executare**

Art. 33. – (1) După terminarea perioadei de carantină și observare prevăzută la art.44, persoanei condamnate căreia nu i s-a stabilit regimul de executare i se aplică provizoriu regimul de executare corespunzător cuantumului pedepsei pe care o execută, potrivit art. 34 alin. (1), art. 35 alin. (1), art. 36 alin. (1), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1).

(2) În cazul persoanelor inițial arestate preventiv, regimul provizoriu se aplică de la momentul primirii

mandatului de executare a pedepsei, până la prima întrunire a comisiei prevăzute la art. 32.

(3) Aplicarea regimului provizoriu se face în baza deciziei directorului penitenciarului, care este executorie și definitivă.

(4) Regimul de executare stabilit pentru persoanele condamnate și arestate preventiv în altă cauză se suspendă până la încetarea arestului preventiv. Pe perioada de suspendare se aplică regimul specific arestațiilor preventiv.

Regimul de maximă siguranță

Art. 34. – (1) Regimul de maximă siguranță se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață și persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii mai mare de 13 ani, precum și celor care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului.

(2) Criteriile de stabilire și procedura de evaluare a riscului pe care îl prezintă persoana condamnată pentru siguranța penitenciarului se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(3) În mod excepțional, natura și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și persoana condamnatului pot determina includerea persoanei condamnate în regimul de executare imediat inferior ca grad de severitate, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(4) Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim de maximă siguranță sunt supuse unor măsuri stricte de pază, supraveghere și escortare, sunt cazate, de regulă, individual, prestează muncă și desfășoară activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională, în grupuri mici, în spații anume stabilite în interiorul penitenciarului, sub supraveghere continuă, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Categorii de persoane cărora nu li se aplică regimul de maximă siguranță

Art. 35. – (1) Regimul de maximă siguranță nu se aplică următoarelor persoane condamnate:

- a) care au împlinit vârsta de 65 de ani;
- b) femeilor însărcinate sau care au în îngrijire un copil în vârstă de până la un an;
- c) persoanelor încadrate în gradul I de invaliditate, precum și celor cu afecțiuni locomotorii grave.

(2) Persoanele condamnate prevăzute la alin. (1) lit. a) execută pedeapsa privativă de libertate în regim închis. Persoanele condamnate prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) execută pedeapsa privativă de libertate în regim închis, pe perioada cât durează cauza care a impus neaplicarea regimului de maximă siguranță.

(3) La data încetării cauzei care a determinat neaplicarea regimului de maximă siguranță, situația persoanei condamnate este analizată în condițiile art.40.

(4) Prevederile alin. (1) nu se aplică persoanelor condamnate care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului, stabilit ca atare, potrivit criteriilor și procedurii de evaluare a riscului prevăzute de regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Regimul închis

Art. 36. – (1) Regimul închis se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii mai mare de 3 ani, dar care nu depășește 13 ani.

(2) În mod excepțional, natura și modul de săvârșire a infracțiunii, persoana condamnatului, precum și comportarea acesteia până la stabilirea regimului de executare pot determina includerea persoanei condamnate în regimul de executare imediat inferior sau superior ca grad de severitate, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(3) Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim închis sunt cazate, de regulă, în comun, prestează munca și desfășoară activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și

asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională, în grupuri, în interiorul penitenciarului, sub pază și supraveghere, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(4) Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim închis pot presta munca și pot desfășura activități educative și culturale în afara penitenciarului, sub pază și supraveghere continuă, cu aprobarea directorului penitenciarului.

(5) Măsurile de siguranță specifice regimului închis se aplică persoanelor condamnate, altele decât cele din regimul de maximă siguranță, transferate temporar într-un alt penitenciar, pentru prezentarea în fața organelor judiciare.

(6) Măsurile de siguranță specifice regimului închis se aplică deținuților internați în penitenciare-spital și în infirmeria penitenciarului.

Regimul semideschis

Art. 37. – (1) Regimul semideschis se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 3 ani.

(2) În mod excepțional, natura și modul de săvârșire a infracțiunii, persoana condamnatului, precum și comportarea acesteia până la stabilirea regimului de executare pot determina includerea persoanei condamnate în regimul de executare imediat inferior sau imediat superior ca grad de severitate, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(3) Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim semideschis sunt cazate în comun, se pot deplasa neînsoțite în zone prestabilite din interiorul penitenciarului, prestează munca și desfășoară activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională, sub supraveghere, în grupuri, în spații din interiorul penitenciarului care rămân deschise în timpul zilei, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(4) Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim semideschis pot presta muncă și desfășura activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială moral-religioasă, instruire școlară și formare profesională, în afara penitenciarului, sub supraveghere inclusiv electronică, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Regimul deschis

Art. 38. – (1) Regimul deschis se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii de cel mult un an.

(2) În mod excepțional, natura și modul de săvârșire a infracțiunii, persoana condamnatului, precum și comportarea acesteia până la stabilirea regimului de executare pot determina includerea persoanei condamnate în regimul de executare imediat superior ca grad de severitate, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(3) Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim deschis sunt cazate în comun, se pot deplasa neînsoțite în zone prestabilite din interiorul penitenciarului, pot presta munca și pot desfășura activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioasă, instruire școlară și formare profesională, în afara penitenciarului, fără supraveghere, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(4) Persoanele condamnate din regimul deschis sunt analizate în comisia prevăzută la art. 32, numai dacă se impune schimbarea regimului de executare într-unul superior ca grad de severitate.

Stabilirea regimului de executare a pedepselor privative de libertate

Art. 39. – (1) Regimul de executare a pedepsei privative de libertate se stabilește de către comisia prevăzută la art. 32 la prima întrunire a acesteia, după terminarea perioadei de carantină și observare sau după aplicarea regimului provizoriu.

(2) La stabilirea regimului de executare se au în vedere următoarele criterii:

- a) durata pedepsei privative de libertate;
- b) gradul de risc al persoanei condamnate;
- c) antecedentele penale;
- d) vârsta și starea de sănătate ale persoanei condamnate;
- e) conduita persoanei condamnate, pozitivă sau negativă, inclusiv în perioadele de detenție anterioare;
- f) nevoile identificate și abilitățile persoanei condamnate, necesare includerii în programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială;
- g) disponibilitatea persoanei condamnate de a presta muncă și de a participa la activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională.

(3) Decizia de stabilire a regimului de executare a pedepselor privative de libertate se comunică persoanei condamnate împreună cu menționarea căii de atac existente și a termenului de exercitare a acesteia. Împotriva modului de stabilire a regimului de executare persoana condamnată poate formula plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 3 zile de la data la care i s-a comunicat decizia de stabilire a regimului de executare a pedepselor privative de libertate.

(4) Plângerea nu suspendă executarea hotărârii comisiei.

(5) Persoana condamnată poate fi ascultată, la locul de deținere, de judecătorul de supraveghere a privării de libertate.

(6) Judecătorul de supraveghere a privării de libertate soluționează plângerea în termen de 10 zile de la data primirii acesteia și pronunță, prin încheiere motivată, una dintre următoarele soluții:

- a) admite plângerea și dispune modificarea regimului de executare stabilit de comisia prevăzută la art. 32;

b) respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată, tardivă sau inadmisibilă;

c) ia act de retragerea plângerii.

(7) Încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate se comunică persoanei condamnate și administrației penitenciarului, în termen de 3 zile de la data pronunțării acesteia.

(8) Încheierea este executorie de la data comunicării către administrația penitenciarului.

(9) Competența de soluționare a plângerii aparține judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la penitenciarul a cărui comisie a stabilit regimul de executare.

(10) Împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate, persoana condamnată și administrația penitenciarului pot formula contestație la judecătoria în a cărei circumscripție se află penitenciarul, în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii.

(11) Contestațiile se depun la judecătorul de supraveghere a privării de libertate care a pronunțat încheierea.

(12) Contestațiile se înaintează judecătoriei, împreună cu dosarul cauzei, în termen de două zile de la primirea acestora.

(13) Contestația nu suspendă executarea încheierii.

(14) Contestația se judecă, în ședință publică, cu citarea persoanei condamnate și a administrației penitenciarului.

(15) Persoana condamnată și administrația penitenciarului pot depune memorii și concluzii scrise.

(16) Persoana condamnată este adusă la judecată doar la solicitarea instanței, în acest caz fiind audiată.

(17) Asistența juridică nu este obligatorie. În cazul în care procurorul și reprezentantul administrației penitenciarului participă la judecată, aceștia pun concluzii.

(18) Instanța se pronunță prin sentință definitivă, în ședință publică.

(19) Sentința se comunică persoanei condamnate și administrației penitenciarului.

Schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate

Art. 40. – (1) Schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate se dispune de comisia prevăzută la art. 32.

(2) Comisia prevăzută la art. 32 are obligația ca, după executarea a 6 ani și 6 luni, în cazul pedepselor cu detențiunea pe viață, și a unei cincimi din durata pedepsei cu închisoarea, precum și în situația prevăzută la art. 35 alin. (3), să analizeze conduita persoanei condamnate și eforturile pentru reintegrare socială, întocmind un raport care se aduce la cunoștința persoanei condamnate, sub semnătură.

(3) Comisia prevăzută la art. 32 va dispune schimbarea regimului de maximă siguranță în regim închis în cazul persoanelor condamnate care au împlinit vârsta de 65 de ani.

(4) În activitatea sa, comisia ține cont și de rezultatele aplicării instrumentelor-standard de evaluare a activităților desfășurate de deținuți, aprobate prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(5) Schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate în regimul imediat inferior ca grad de severitate se poate dispune, ținându-se seama de natura și modul de săvârșire a infracțiunii, dacă persoana condamnată:

a) a avut o bună conduită, stabilită prin raportare la recompensele acordate și sancțiunile aplicate și nu a recurs la acțiuni care indică o constantă negativă a comportamentului;

b) a stăruit în muncă sau s-a implicat activ în activitățile stabilite în Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică.

(6) Schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate într-unul mai sever se poate dispune, în orice moment al executării pedepsei, dacă persoana condamnată a comis o

infracțiune sau a fost sancționată disciplinar pentru o abatere disciplinară foarte gravă sau pentru mai multe abateri disciplinare grave.

(7) Dacă persoana condamnată a fost inclusă în categoria celor cu grad de risc pentru siguranța penitenciarului, în condițiile art. 34 alin. (1) teza finală, se dispune schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate în regimul de maximă siguranță.

(8) Hotărârea comisiei prevăzute la art. 32, prin care se dispune menținerea sau schimbarea regimului de executare, cuprinde și termenul de reanalizare care nu poate fi mai mare de un an.

(9) Comisia prevăzută la art. 32 are obligația de a analiza, periodic, situația persoanei condamnate, la împlinirea termenului stabilit conform prevederilor alin. (8).

(10) În cazul în care unei persoane condamnate i s-a schimbat regimul de executare în condițiile alin. (7), trecerea în regimul imediat inferior ca grad de severitate, potrivit art.31, se poate face numai după executarea fracțiunilor prevăzute la alin. (2) sau, după caz, la împlinirea termenului stabilit la alin. (8).

(11) Hotărârea de schimbare a regimului de executare a pedepselor privative de libertate se comunică persoanei condamnate împreună cu menționarea căii de atac existente și a termenului de exercitare a acesteia. Împotriva hotărârii comisiei, persoana condamnată poate formula plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 3 zile de la data la care i s-a comunicat hotărârea.

(12) Persoana condamnată poate fi ascultată, la locul de deținere, de judecătorul de supraveghere a privării de libertate.

(13) Judecătorul de supraveghere a privării de libertate soluționează plângerea în termen de 10 zile de la data primirii acesteia și pronunță, prin încheiere motivată, una dintre următoarele soluții:

a) admite plângerea, dispunând asupra

modificării regimului de executare stabilit de comisia prevăzută la art. 32;

b) respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată, tardivă sau inadmisibilă;

c) ia act de retragerea plângerii.

(14) Prin încheiere, judecătorul de supraveghere a privării de libertate fixează termenul de reanalizare, care nu poate fi mai mare de un an. Termenul curge de la data emiterii hotărârii comisiei prevăzute la art. 32.

(15) Încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate se comunică persoanei condamnate și administrației penitenciarului, în termen de 3 zile de la data pronunțării acesteia.

(16) Încheierea este executorie de la data comunicării către administrația penitenciarului.

(17) Competența de soluționare a plângerii aparține judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la penitenciarul a cărui comisie a dispus menținerea sau schimbarea regimului de executare.

(18) Împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate persoana condamnată și administrația penitenciarului pot formula contestație la judecătoria în a cărei circumscripție se află penitenciarul, în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii.

(19) Contestațiile se depun la judecătorul de supraveghere a privării de libertate care a pronunțat încheierea.

(20) Contestațiile se înaintează judecătoriei, împreună cu dosarul cauzei, în termen de două zile de la primirea acestora.

(21) Contestația nu suspendă executarea încheierii.

(22) Dispozițiile art. 39 alin. (14)-(19) se aplică în mod corespunzător.

**Individualizarea
regimului de
executare a
pedepselor privative
de libertate**

Art. 41. – (1) Individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate se stabilește de comisia prevăzută la art. 32, în funcție de durata condamnării, conduita, personalitatea, gradul de risc, vârsta, starea de sănătate, nevoile

identificate și posibilitățile de reintegrare socială a persoanei condamnate.

(2) Persoana condamnată este inclusă, ținând seama de criteriile prevăzute la alin. (1), în activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională.

(3) Activitățile prevăzute la alin. (2) sunt realizate de personalul serviciilor de educație și asistență psihosocială din cadrul penitenciarelor, cu participarea, după caz, a consilierilor de probațiune, a voluntarilor, a asociațiilor și fundațiilor, precum și a altor reprezentanți ai societății civile.

(4) Pentru fiecare persoană condamnată, specialiștii serviciului de educație și asistență psihosocială întocmesc un Plan individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică, în care consemnează activitățile și programele recomandate, în funcție de riscurile și nevoile identificate.

**Individualizarea
regimului de
executare a
pedepselor
privative de
libertate în cazul
tinerilor**

Art. 42. – (1) Tinerii condamnați sunt incluși, pe durata executării pedepsei, în programe speciale educaționale, de asistență psihologică și asistență socială, în funcție de vârsta și de personalitatea fiecăruia. În sensul prezentei legi, se consideră *tineri* persoanele condamnate care nu au împlinit vârsta de 21 de ani.

(2) La mutarea într-un penitenciar de adulți a tinerilor condamnați, sunt reevaluate nevoile de educație și asistență psihosocială ale persoanei condamnate.

(3) Programele speciale prevăzute la alin. (1) sunt realizate de personalul serviciilor de educație și asistență psihosocială din cadrul penitenciarelor, cu participarea consilierilor de probațiune, a voluntarilor, a asociațiilor și fundațiilor, precum și a altor reprezentanți ai societății civile.

(4) Dispozițiile art. 57 se aplică în mod corespunzător în cazul persoanelor condamnate prevăzute la alin. (1).

CAPITOLUL IV

Condițiile de detenție

Primirea persoanelor condamnate

Art. 43. – (1) Primirea în penitenciar a persoanelor condamnate se face oricând, pe baza mandatului de executare a pedepsei privative de libertate, după stabilirea identității acestora. Persoanele condamnate se depun în penitenciarul cel mai apropiat de locul în care acestea au fost arestate sau deținute, indiferent de profilarea penitenciarului, cu respectarea principiului separației pe sexe și pe vârste, respectiv majori sau minori.

(2) Persoanele condamnate sunt primite de la organele de executare a mandatului de executare a pedepselor privative de libertate, în condițiile și cu documentele prevăzute în regulamentul de aplicare a prezentei legi, constituite într-un dosar.

(3) Primirea persoanelor condamnate se face în spații special amenajate, femeile fiind separate de bărbați.

(4) Îndată după primirea în penitenciar, persoana condamnată are dreptul de a încunoștința personal sau de a solicita administrației să încunoștințeze un membru al familiei sau o altă persoană desemnată de aceasta, despre penitenciarul în care se află.

(5) Administrația penitenciarului are obligația de a aduce la cunoștința persoanei condamnate dispozițiile alin.(4), precum și de a consemna într-un proces-verbal modul în care s-a realizat încunoștințarea.

(6) Dacă persoana condamnată nu este cetățean român, aceasta are și dreptul de a încunoștința sau de a solicita încunoștințarea misiunii diplomatice ori a oficiului consular al statului al cărui cetățean este sau, după caz, a unei organizații internaționale umanitare, dacă nu dorește să beneficieze de asistența autorităților din țara sa de origine ori a reprezentanței organizației internaționale competente, dacă este refugiat sau, din orice alt motiv, se află sub protecția unei astfel de organizații.

(7) Măsurile ce se dispun la primirea în penitenciar a persoanelor condamnate sunt realizate în următoarea ordine:

- a) efectuarea percheziției corporale amănunțite;
- b) întocmirea unui inventar al bunurilor personale;
- c) efectuarea unui examen clinic general de către personalul de specialitate al penitenciarului, al cărui rezultat este consemnat în fișa medicală;
- d) prelevarea amprentelor, urmând ca aceste date să fie transmise și stocate pe suport hârtie în dosarul individual al persoanei condamnate și în format electronic în baza de date națională de comparare a amprentelor;
- e) fotografierea, în vederea operaționalizării documentelor de evidență;
- f) informarea persoanei condamnate cu privire la drepturile, obligațiile și interdicțiile persoanelor condamnate, precum și cu privire la recompensele care pot fi acordate, abateri și sancțiuni disciplinare care pot fi aplicate;
- g) interviewarea, în vederea stabilirii nevoilor imediate ale persoanei condamnate.

(8) În cazul în care persoana condamnată nu vorbește sau nu înțelege limba română ori nu se poate exprima, administrația penitenciarului dispune măsurile necesare aducerii la cunoștință a informațiilor prevăzute la alin. (4), întocmindu-se un proces-verbal în acest sens.

(9) În cazul cetățenilor români aparținând minorităților naționale, informarea prevăzută la alin. (4) se poate face în limba lor maternă.

(10) În cazul în care persoana condamnată prezintă dizabilități, administrația penitenciarului dispune măsurile necesare executării, de către aceasta, a pedepsei, în condiții care să respecte demnitatea umană.

Perioada de carantină și observare

Art. 44. – (1) După primirea în penitenciar, persoanele condamnate se repartizează în secția de carantină și observare, pentru o perioadă de 21 de zile.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) sunt cazate separat pe camere, în raport de sex și vârstă, precum și de alte cerințe legale, de ordine interioară sau de siguranță.

(3) În perioada de carantină și observare se desfășoară activități de evaluare și intervenție inițială, se efectuează examene medicale și se dispun măsuri de informare și documentare, sub pază și supraveghere, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Transferarea persoanelor condamnate

Art. 45. – (1) Transferarea persoanelor condamnate în alt penitenciar, ca urmare a stabilirii provizorii a regimului de executare, se dispune de către directorul penitenciarului, conform profilării penitenciarelor stabilite prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(2) Transferarea persoanelor condamnate în alt penitenciar, ca urmare a stabilirii sau schimbării regimului de executare a pedepselor privative de libertate sau pentru alte motive întemeiate, se dispune, la propunerea comisiei prevăzute la art. 32 sau la cererea persoanei condamnate, cu avizul comisiei prevăzute la art. 32, de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) Transferarea persoanelor condamnate în alt penitenciar, dacă este necesară activității unui organ judiciar, se dispune, la solicitarea organului judiciar, de către directorul penitenciarului iar, în cazul persoanelor condamnate solicitate de mai multe organe judiciare în aceeași perioadă de timp, transferarea temporară se dispune de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(4) Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor dispune transferarea temporară în situația prevăzută la alin. (3), ținând cont de următoarele criterii:

a) cauzele penale în care, pentru persoanele condamnate, au fost emise mandate de arestare preventivă;

b) cauzele penale au prioritate față de cauzele civile;

c) instanțele judecătorești au prioritate față de celelalte organe judiciare;

d) gradul de jurisdicție a organului judiciar care instrumentează cauza;

e) netransferarea ar afecta grav urmărirea penală sau judecata.

(5) Cu ocazia primirii citației de către persoana condamnată în cadrul unei proceduri judiciare declanșate de aceasta, în măsura în care condamnatul contestă inițierea acestui demers judiciar, cererea condamnatului de nerecunoaștere sau de retragere a cererii urmează a fi transmisă de îndată, prin grija administrației penitenciarului, instanței sau parchetului investit.

(6) Transferarea deținuților în centrele de reținere și arestare preventivă ce funcționează în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, necesară activității organelor judiciare, se face cu aprobarea directorului penitenciarului și informarea judecătorului de supraveghere a privării de libertate. Perioada și motivele de transfer fac parte din adresa scrisă și semnată, după caz, de șefii Inspectoratului General al Poliției Române, inspectoratelor județene de poliție, directorul general al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau al Direcției Generale Anticorupție, avizată de procuror. La expirarea perioadei, deținutul este depus la penitenciarul de unde a fost transferat.

(7) Dispozițiile art. 43 alin. (4) și (5) se aplică în mod corespunzător.

(8) Este interzisă transferarea în penitenciare, pentru o perioadă mai mare de 10 zile, a persoanelor care execută măsura educativă a internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenție. Dispozițiile art. 36 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

**Transportarea
persoanelor
condaminate**

Art. 46. – (1) Transportarea persoanelor condamnate se realizează cu respectarea cerințelor de aerisire și iluminare, precum și a celor privind siguranța mijloacelor de transport, în condiții care să nu producă acestora suferințe fizice umilitoare.

(2) Atunci când persoanele condamnate sunt transferate într-un penitenciar sau în alte locuri, acestea sunt expuse cât mai puțin privirii publice.

(3) Cheltuielile de transport sunt suportate de administrația penitenciarului sau de autoritatea care organizează și răspunde pentru transportarea persoanelor condamnate.

(4) Transportarea persoanelor condamnate de la un penitenciar la altul se face în baza unui grafic aprobat de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

**Modul de executare
a pedepselor
privative de
libertate de
categoriile speciale
de persoane
condamnate**

Art. 47. – (1) Femeile condamnate execută pedeapsa separat de bărbații condamnați.

(2) Tinerii condamnați execută pedeapsa separat de condamnații cu vârsta mai mare de 21 de ani sau în locuri de deținere speciale.

(3) Administrația Națională a Penitenciarelor dispune măsuri specifice pentru protecția sănătății fizice și psihice a persoanelor cu dizabilități.

**Cazarea
persoanelor
condamnate**

Art. 48. – (1) Administrația Națională a Penitenciarelor ia toate măsurile necesare pentru creșterea progresivă a numărului spațiilor de cazare individuală.

(2) Reamenajarea spațiilor de deținere existente și construirea spațiilor de deținere noi se fac cu respectarea prevederilor alin.(1) și a recomandărilor internaționale, în special a Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane ori Degradante.

(3) Persoanele condamnate sunt cazate individual sau în comun.

(4) Camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor condamnate dispun de iluminat natural și de instalațiile necesare asigurării

iluminatului artificial corespunzător.

(5) Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor condamnate se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

(6) Fiecărei persoane condamnate i se pune la dispoziție un pat și cazarmamentul stabilit prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(7) Condițiile de cazare în penitenciare-spital trebuie să respecte normele sanitare stabilite de Ministerul Sănătății.

(8) În cazul în care capacitatea legală de cazare a penitenciarului este depășită, directorul acestuia are obligația de a informa directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea transferării persoanelor condamnate în alte penitenciare. Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor stabilește dacă transferul se impune, cu precizarea penitenciarelor în care se transferă persoanele condamnate.

Ținuta persoanelor condamnate

Art. 49. – (1) Persoanele condamnate poartă ținută civilă decentă, indiferent de regimul de executare a pedepselor privative de libertate.

(2) În cazul în care persoanele condamnate nu dispun de ținută civilă personală și nici de mijloace financiare suficiente, ținuta civilă se asigură gratuit de către administrația penitenciarului.

(3) Normele de echipare și durata de folosință a ținutei asigurate de administrația penitenciarului sunt stabilite prin ordin al ministrului justiției.

Alimentația persoanelor condamnate

Art. 50. – (1) Administrația fiecărui penitenciar asigură condiții adecvate pentru prepararea, distribuirea și servirea hranei potrivit normelor de igienă a alimentației, în funcție de vârstă, starea de sănătate, natura muncii prestate, cu respectarea convingerilor religioase asumate de către persoana condamnată printr-o declarație pe proprie răspundere.

(2) Persoanele condamnate au acces la apa potabilă.

(3) Normele minime obligatorii de hrană se stabilesc, după consultarea unor specialiști în nutriție, prin ordin al ministrului justiției.

**Ascultarea
persoanelor
condamnate de
către autorități ale
statului**

Art. 51. – (1) Ascultarea persoanelor condamnate în penitenciare se poate face de către reprezentanți ai structurilor Ministerului Afacerilor Interne, cu aprobarea sau în baza delegației semnate de procurorul care supraveghează sau efectuează urmărirea penală, ori, după caz, de către șefii structurilor din cadrul Poliției Române, Poliției de Frontieră Române, Direcției Generale Anticorupție, cu funcție de reprezentare până la nivel de șef birou.

(2) Ascultarea persoanelor condamnate în incinta penitenciarului se poate face și de către:

a) procuror, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, pe baza împuternicirii conducătorului instituției;

b) senatori sau deputați ai Parlamentului României, cu împuternicire din partea comisiei din care fac parte;

c) europarlamentari, cu împuternicire din partea comisiei din care fac parte;

d) reprezentanții serviciilor de probațiune, în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

e) orice altă persoană abilitată prin lege, împuternicită de conducătorul instituției din care face parte;

f) persoane care desfășoară activități liberale, care reprezintă autoritățile statului.

(3) Identitatea și calitatea persoanelor prevăzute la alin. (1) și (2) se dovedesc cu actul de identitate și legitimația de serviciu.

(4) Ascultarea persoanelor condamnate în situațiile prevăzute la alin. (1) și (2) se face în condiții de confidențialitate.

(5) Prevederile art. 18 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.

**Documente privind
decesul și afectarea
gravă a sănătății și
integrității
corporale a
persoanelor
condamnate**

Art. 52. – (1) În cazul decesului unei persoane condamnate, administrația penitenciarului înștiințează de îndată judecătorul de supraveghere a privării de libertate, parchetul și Administrația Națională a Penitenciarelor, familia persoanei decedate, o persoană apropiată acesteia sau, după caz, reprezentantul legal.

(2) Efectuarea autopsiei medico-legale și eliberarea certificatului medical constatator al decesului sunt obligatorii.

(3) Soțul/soția sau o rudă până la gradul al IV-lea inclusiv ori o altă persoană desemnată de acestea are acces la dosarul individual, certificatul medical constatator al decesului și orice alt act privitor la decesul persoanei condamnate și poate obține, la cerere, contra cost, fotocopii ale acestora.

(4) Înhumarea persoanei decedate este efectuată de către familie, rude sau alte persoane apropiate acesteia. În absența lor sau în caz de refuz, înhumarea persoanei decedate se face de către primăria din localitatea în a cărei rază teritorială se află penitenciarul.

(5) În cazul prevăzut la alin. (4), în vederea înhumării, se înmânează certificatul medical constatator al decesului și certificatul de deces în original.

(6) În cazul producerii decesului persoanei condamnate, ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale survenite în timpul executării pedepsei privative de libertate, urmașii acesteia beneficiază de pensie de urmaș, potrivit legii.

(7) În cazul în care persoanei condamnate i-a fost afectată în mod grav sănătatea ori integritatea corporală, personalul medical are obligația de a întocmi un referat medical, consemna în fișa medicală cele constatate, precum și declarațiile persoanei condamnate în legătură cu acestea sau cu orice altă agresiune și de a anunța conducerea unității. Dispozițiile art. 72 alin.(4) și (5) se aplică în mod corespunzător.

(8) În cazul prevăzut la alin.(7), administrația penitenciarului înștiințează, de îndată, judecătorul de supraveghere a privării de libertate, parchetul și Administrația Națională a Penitenciarelor, familia persoanei condamnate, o persoană apropiată acesteia sau, după caz, reprezentantul legal.

(9) Administrația penitenciarului are obligația de a înștiința, de îndată, familia persoanei condamnate sau o persoană apropiată acesteia, atunci când persoanei condamnate i-a fost afectată în mod grav sănătatea ori integritatea corporală sau este transferată într-o instituție medicală pentru tratarea unei boli psihice. Înștiințarea se face cu acordul persoanei condamnate, dacă acesta poate fi exprimat.

Punerea în libertate

Art. 53. – (1) Punerea în libertate se dispune, de îndată, la expirarea duratei pedepsei închisorii, la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus liberarea condiționată, precum și la orice altă dată hotărâtă de organele judiciare competente, în situațiile anume prevăzute de lege, cu precizarea în registrul de evidență a executării punerii în libertate, prin indicarea datei și orei de ieșire din penitenciar. Administrația penitenciarului comunică punerea în libertate organului judiciar care a dispus măsura și, dacă este cazul, celui care controlează executarea măsurilor de supraveghere și obligațiilor dispuse potrivit Codului penal.

(2) Administrația penitenciarului are obligația de a comunica, persoanei vătămate, punerea în libertate a deținutului la data executării în întregime a pedepsei, în conformitate cu dispozițiile art. 404 alin. (6) din Codul de procedură penală, la datele de contact furnizate de persoana vătămată în cursul procesului penal și transmise distinct de instanța de executare odată cu transmiterea hotărârii de condamnare și a mandatului de executare. În cazul în care punerea în libertate a făptuitorului are loc înainte de împlinirea termenului de executare a pedepsei sau a măsurilor preventive privative de libertate, informarea părții vătămate o realizează

organul judiciar care a dispus liberarea sau după caz, instanța de executare. În cazul permisiunii de ieșire din penitenciar, al desfășurării activităților de către deținuții din regim deschis, care se deplasează neînsoțit în exteriorul locului de deținere, precum și în situația producerii unei evadări, informarea părții vătămate o realizează organul de poliție sesizat de către administrația locului de deținere.

(3) La punerea în libertate, persoanei condamnate i se efectuează un examen clinic general, rezultatul examenului înscriindu-se în fișa medicală a persoanei condamnate, i se restituie bunurile și actele personale și îi sunt prelevate probe biologice, în condițiile legii, în vederea introducerii profilelor genetice în sistemul național de date genetice judiciare.

(4) În situația în care persoanele condamnate nu dispun de mijloace bănești la punerea în libertate și au domiciliul sau reședința în România, Administrația Națională a Penitenciarelor va asigura acestora contravaloarea transportului până la domiciliu sau reședință, la nivelul tarifelor practicate de Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R” S.A.

Refuzul de hrană

Art. 54. – (1) În situația în care o persoană condamnată intenționează să refuze hrana, anunță verbal sau în scris agentul supraveghetor și înaintează acestuia eventuale cereri scrise cu privire la motivele refuzului de hrană.

(2) În cazul în care există indicii că persoana condamnată nu se alimentează, însă aceasta nu anunță verbal sau în scris că refuză hrana, agentul supraveghetor va constata din oficiu această situație.

(3) Despre aspectele prevăzute la alin. (1) sau (2), agentul supraveghetor înștiințează de îndată șeful secției de deținere, care ascultă persoana condamnată și ia măsurile care se impun, dacă aspectele invocate intră în aria sa de competență. În cazul în care persoana condamnată își menține hotărârea de a refuza hrana, șeful secției informează directorul și medicul penitenciarului.

(4) Dacă persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate în regimul închis sau de maximă siguranță, șeful secției dispune cazarea acesteia la infirmerie ori într-o altă cameră de deținere, singură sau împreună cu alte persoane aflate în procedura prevăzută de prezentul articol, în vederea supravegherii atente și monitorizării medicale, fără a avea asupra sa produse alimentare și din tutun.

(5) Dacă persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate în regimul semideschis sau deschis, șeful secției dispune cazarea acesteia la infirmerie, în vederea supravegherii atente și monitorizării medicale, fără a avea asupra sa produse alimentare și din tutun.

(6) Dacă persoana condamnată cazată în condițiile alin. (4) și (5) refuză să primească 3 mese consecutive, șeful secției sesizează directorul penitenciarului.

(7) Directorul penitenciarului ascultă persoana condamnată și înștiințează judecătorul de supraveghere a privării de libertate, dacă aceasta își menține hotărârea, cu precizarea motivelor refuzului de hrană. Din momentul înștiințării judecătorului de supraveghere a privării de libertate, se consideră că persoana condamnată se află în refuz de hrană.

(8) Dacă aspectele sesizate de persoana condamnată vizează aspecte în legătură cu dispozițiile art. 39, 40, 56 și 104, judecătorul de supraveghere a privării de libertate are obligația de a asculta persoana condamnată, urmând a soluționa, prin încheiere, aspectele sesizate.

(9) Dacă aspectele sesizate de persoana condamnată nu vizează aspecte în legătură cu dispozițiile art. 39, 40, 56 și 104, judecătorul de supraveghere a privării de libertate poate asculta persoana condamnată.

(10) În urma ascultării, dacă persoana condamnată își menține refuzul de hrană, judecătorul de supraveghere a privării de libertate poate face propuneri directorului penitenciarului.

(11) În cazurile prevăzute la alin. (3), (7)-(9), dacă persoana condamnată refuză să dea declarație, se consemnează despre acest lucru într-un proces-verbal.

(12) Administrația penitenciarului are obligația de a transfera temporar persoana aflată în refuz de hrană într-o instituție medicală din rețeaua medicală a Ministerului Sănătății și de a înștiința familia persoanei condamnate sau o persoană apropiată acesteia, în cazul în care persoanei condamnate îi este afectată în mod grav sănătatea ori integritatea corporală datorită refuzului de a se alimenta.

(13) Dacă persoana condamnată declară în fața judecătorului de supraveghere a privării de libertate că renunță la refuzul de hrană, este încunoștințat directorul penitenciarului.

Încetarea refuzului de hrană

Art. 55. – Încetarea refuzului de hrană a persoanei condamnate are loc în următoarele situații:

- a) declarație scrisă sau verbală;
- b) acceptarea hranei, care este oferită zilnic, la orele fixate, de administrația penitenciarului;
- c) constatarea faptului că s-a alimentat, în mod direct ori pe baza investigațiilor sau determinărilor clinice de specialitate.

CAPITOLUL V

Drepturile persoanelor condamnate

Exercitarea drepturilor persoanelor condamnate

Art. 56. – (1) Exercitarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngădită decât în limitele și în condițiile prevăzute de Constituție și lege.

(2) Împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate pot face plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunoștință de măsura luată.

(3) Persoana condamnată este ascultată, în mod obligatoriu, la locul de deținere, de judecătorul de supraveghere a privării de libertate.

(4) În cazul în care persoana condamnată este transferată la un alt penitenciar, judecătorul de supraveghere a privării de libertate poate asculta persoana în cauză, în condițiile art. 29, sau poate solicita ascultarea acesteia de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate de la noul loc de deținere, care înaintează declarația luată.

(5) Judecătorul de supraveghere a privării de libertate poate proceda la ascultarea oricărei alte persoane din sistemul penitenciar, în vederea aflării adevărului.

(6) Judecătorul de supraveghere a privării de libertate soluționează plângerea, prin încheiere motivată, în termen de 15 zile de la primirea acesteia și pronunță una dintre următoarele soluții:

a) admite plângerea, în tot sau în parte, și dispune anularea sau modificarea măsurii luate de către administrația penitenciarului ori obligă administrația penitenciarului să ia măsurile legale care se impun;

b) respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată, rămasă fără obiect, tardivă sau inadmisibilă, după caz;

c) ia act de retragerea plângerii.

(7) Încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate se comunică persoanei condamnate și administrației penitenciarului, în termen de 3 zile de la data pronunțării acesteia.

(8) Competența de soluționare a plângerii aparține judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la penitenciarul care a dispus măsurile cu privire la exercitarea drepturilor.

(9) Împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate, persoana condamnată și administrația penitenciarului pot formula contestație la judecătoria în a cărei circumscripție se află penitenciarul, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii.

(10) Contestațiile se depun la judecătorul de supraveghere a privării de libertate care a pronunțat încheierea.

(11) Contestațiile se înaintează judecătoriei, împreună cu dosarul cauzei, în termen de două zile de la primirea acestora.

(12) Dispozițiile art. 39 alin. (14)-(19) se aplică în mod corespunzător.

**Asigurarea
respectării
drepturilor
persoanelor
condamnate**

Art. 57. – (1) Respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele condamnate este asigurată de judecătorul de supraveghere a privării de libertate.

(2) Reprezentanții organizațiilor neguvernamentale, care desfășoară activități în domeniul protecției drepturilor omului, pot vizita penitenciarele și pot lua contact cu persoanele condamnate, cu acordul directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) Întrevederile dintre reprezentanții organizațiilor neguvernamentale prevăzute la alin. (2) și persoanele condamnate se desfășoară în condiții de confidențialitate, sub supraveghere vizuală.

**Libertatea
conștiinței, a
opiniilor și
libertatea
credițelor
religioase**

Art. 58. – (1) Libertatea conștiinței și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase ale persoanelor condamnate nu pot fi îngrădite.

(2) Persoanele condamnate au dreptul la libertatea credințelor religioase, fără a aduce atingere libertății credințelor religioase ale celorlalte persoane condamnate.

(3) Persoanele condamnate pot participa, pe baza liberului consimțământ, la servicii sau întruniri religioase organizate în penitenciare, pot primi vizite ale reprezentanților cultului respectiv și pot procura și deține publicații cu caracter religios, precum și obiecte de cult.

**Dreptul la
informație**

Art. 59. – (1) Dreptul persoanelor condamnate de a avea acces la informațiile de interes public nu

poate fi îngădit.

(2) Accesul persoanelor condamnate la informațiile de interes public se realizează în condițiile legii.

(3) Administrația Națională a Penitenciarelor și administrația penitenciarului au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru asigurarea aplicării dispozițiilor legale privind liberul acces la informațiile de interes public pentru persoanele condamnate.

(4) Dreptul persoanelor condamnate la informații de interes public este asigurat și prin publicații, emisiuni radiofonice și televizate sau prin orice alte mijloace autorizate.

(5) Persoanelor condamnate li se va permite să comunice cu mass-media, cu respectarea măsurilor de siguranță din penitenciar și doar dacă nu există motive întemeiate care să interzică acest lucru din rațiuni ce țin de protecția părții vătămate, a altor persoane condamnate sau a personalului penitenciarului.

**Dreptul la
consultarea
documentelor cu
caracter personal**

Art. 60. – (1) Persoana condamnată, apărătorul acesteia sau oricare altă persoană, cu acordul scris al persoanei condamnate, are acces la dosarul individual.

(2) Persoana condamnată poate obține, la cerere, contracost, într-un număr de exemplare justificat, fotocopii ale documentelor din dosarul individual.

(3) Dacă persoanele condamnate nu dispun de mijloacele bănești necesare, cheltuielile prevăzute la alin.(2) sunt suportate de către administrația locului de deținere.

(4) Sunt considerate persoane fără mijloace bănești, persoanele condamnate care nu au sau nu au avut în ultimele 30 de zile sume de bani disponibile în fișa contabilă nominală sau în contul personal. Sumele cheltuite de administrația penitenciarului pentru exercitarea dreptului la petiționare sau corespondență se recuperează ulterior de la persoana condamnată din sumele ce le va deține în

fișa contabilă nominală sau în contul personal, în timpul executării pedepsei.

(5) Apărătorul sau oricare altă persoană, cu acordul scris al persoanei condamnate poate obține, contracost, o fotocopie a documentelor din dosarul individual.

(6) Dosarul individual poate fi consultat, cu excepția situațiilor în care acesta este solicitat de organele abilitate potrivit legii, numai cu acordul persoanei condamnate.

(7) Consultarea documentelor prevăzute la alin. (1) se face în prezența unei persoane desemnate de directorul penitenciarului.

(8) Datele cu caracter personal ale persoanelor condamnate sunt confidențiale, potrivit legii.

Măsuri pentru asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepselor

Art. 61. – (1) Prevederile Codului penal și ale Codului de procedură penală referitoare la executarea pedepselor privative de libertate, prezenta lege, regulamentul de aplicare a dispozițiilor acesteia, ordinele și deciziile emise în temeiul prezentei legi, Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, precum și regulamentul de ordine interioară a penitenciarului sunt puse la dispoziție persoanelor condamnate, în perioada de carantină și observare după primirea în penitenciar.

(2) În cazul în care persoana condamnată nu vorbește sau nu înțelege limba română, nu se poate exprima ori are deficiențe de comunicare, administrația penitenciarului dispune măsurile necesare aducerii la cunoștință a informațiilor prevăzute la alin. (1), prin intermediul unei persoane

care poate comunica cu persoana condamnată.

(3) Textele prevederilor legale la care se face referire la alin. (1) se pun la dispoziție persoanelor condamnate, în penitenciare, în locuri accesibile.

(4) În cazul cetățenilor români aparținând minorităților naționale, aducerea la cunoștință a prevederilor menționate la alin. (1) se poate face în limba lor maternă.

**Asigurarea
exercitării
dreptului la
asistență juridică**

Art. 62. – (1) Persoanele condamnate beneficiază de spațiul și facilitățile necesare asigurării dreptului la asistență juridică.

(2) Persoanele condamnate pot consulta avocați aleși de acestea, în orice problemă de drept deduse procedurilor administrative sau judiciare.

(3) Consultarea cu avocatul, ales sau din oficiu, se face cu respectarea confidențialității vizitei, sub supraveghere vizuală.

**Dreptul de
petiționare și
dreptul la
corespondență**

Art. 63. – (1) Dreptul de petiționare și dreptul la corespondență ale persoanelor condamnate sunt garantate.

(2) În sensul prezentei legi, termenul *petiție* include orice cerere sau sesizare adresată autorităților publice, instituțiilor publice, organelor judiciare, instanțelor naționale și internaționale.

(3) În scopul prevenirii introducerii în penitenciar, prin intermediul corespondenței și al răspunsurilor la petiții, a drogurilor, substanțelor toxice, explozibililor sau a altor asemenea obiecte a căror deținere este interzisă, plicurile sunt deschise, fără a fi citite, în prezența persoanei condamnate.

(4) Corespondența și răspunsurile la petiții au caracter confidențial și nu pot fi reținute decât în limitele și în condițiile prevăzute de lege.

(5) Corespondența și răspunsurile la petiții pot fi reținute și predate celor în drept dacă există indicii temeinice cu privire la săvârșirea unei infracțiuni. Persoana condamnată este înștiințată în scris, cu privire la luarea acestor măsuri. Reținerea și predarea celor în drept a corespondenței și a răspunsurilor la petiții în acest caz, se pot face numai

pe baza dispozițiilor emise de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate, prevederile art. 147 din Codul de procedură penală aplicându-se în mod corespunzător.

Măsuri pentru asigurarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență

Art. 64. – (1) Pentru asigurarea exercitării dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, directorul penitenciarului are obligația de a lua măsurile corespunzătoare pentru punerea la dispoziția persoanei condamnate a materialelor necesare, precum și pentru instalarea de cutii poștale în interiorul penitenciarului.

(2) Petițiile și corespondența sunt colectate de către personalul furnizorului de servicii poștale, căruia i se asigură accesul în interiorul penitenciarului.

(3) Personalul furnizorului de servicii poștale este însoțit, în interiorul penitenciarului, de o persoană anume desemnată de directorul penitenciarului.

(4) Răspunsurile la petiții și corespondență, adresate persoanelor condamnate, se predau de îndată destinatarului, sub semnătură.

(5) Cheltuielile ocazionate de exercitarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență sunt suportate, de regulă, de către persoanele condamnate. În cazul în care aceste persoane nu dispun de mijloacele bănești necesare, cheltuielile pentru exercitarea dreptului de petiționare prin cereri și sesizări adresate organelor judiciare, instanțelor sau organizațiilor internaționale a căror competență este acceptată ori recunoscută de România și cele pentru exercitarea dreptului la corespondență cu familia, apărătorul și cu organizațiile neguvernamentale care își desfășoară activitatea în domeniul protecției drepturilor omului sunt suportate de către administrația penitenciarului.

(6) Prevederile art. 60 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

**Dreptul la
convorbiri
telefonice**

Art. 65. – (1) Persoanele condamnate au dreptul să efectueze convorbiri telefonice de la telefoanele publice instalate în penitenciare. Convorbirile telefonice au caracter confidențial și se efectuează sub supraveghere vizuală.

(2) Pentru asigurarea exercitării dreptului la convorbiri telefonice, directorul penitenciarului are obligația de a lua măsurile necesare pentru instalarea de telefoane publice în interiorul penitenciarului.

(3) Cheltuielile ocazionate de efectuarea convorbirilor telefonice sunt suportate de către persoanele condamnate.

(4) Numărul și durata convorbirilor telefonice se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

**Dreptul la
comunicări on-line**

Art. 66. – (1) Pentru anumite categorii de persoane condamnate, se poate facilita comunicarea on-line cu membrii de familie sau alte persoane.

(2) Categoriile de persoane condamnate, numărul și durata comunicărilor on-line, precum și modalitatea de acordare a acestora se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

**Dreptul la
plimbare zilnică**

Art. 67. – Fiecărei persoane condamnate i se asigură zilnic plimbarea în aer liber timp de minimum o oră, în funcție de regimul de executare a pedepsei privative de libertate.

**Dreptul de a primi
vizite și dreptul de
a fi informat cu
privire la situațiile
familiale deosebite**

Art. 68. – (1) Persoanele condamnate au dreptul de a primi vizite, în spații special amenajate, sub supravegherea vizuală a personalului administrației penitenciarului.

(2) Persoanele aflate în vizită sunt supuse controlului specific.

(3) Durata și periodicitatea vizitelor, modul de organizare a acestora, precum și calitatea persoanelor vizitatoare se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(4) Persoanele condamnate au dreptul de a primi oricând, în condiții de confidențialitate, vizite ale apărătorului.

(5) Persoanele condamnate pot comunica în limba maternă atât între ele, cât și cu persoanele care le vizitează.

(6) Persoanele condamnate sunt informate de către administrația penitenciarului cu privire la boala gravă sau decesul soțului, soției sau al concubinului, concubinei, precum și al unei rude apropiate, în cel mai scurt timp de la luarea la cunoștință, de către administrația penitenciarului, de evenimentul produs.

Dreptul la vizită intimă

Art. 69. – (1) Pot beneficia de vizită intimă persoanele condamnate care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) sunt condamnate definitiv și sunt repartizate într-un regim de executare a pedepselor privative de libertate;

b) nu sunt în curs de judecată în calitate de inculpat;

c) există o relație de căsătorie, dovedită prin copie legalizată a certificatului de căsătorie sau, după caz, o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți;

d) nu au beneficiat, în ultimele 3 luni anterioare solicitării vizitei intime, de permisiunea de ieșire din penitenciar;

e) nu au fost sancționate disciplinar pe o perioadă de 6 luni, anterioară solicitării vizitei intime, sau sancțiunea a fost ridicată;

f) participă activ la programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă.

(2) Persoana condamnată căsătorită poate beneficia de vizită intimă numai cu soțul sau soția.

(3) Pentru acordarea vizitei intime, partenerii trebuie să fi avut o relație similară relațiilor stabilite între soți anterior datei primirii în penitenciar.

(4) Dovada existenței relației de parteneriat se face prin declarație pe propria răspundere, autenticată de notar.

(5) Directorul penitenciarului poate aproba vizite intime între persoane condamnate, în condițiile prezentului articol.

(6) Numărul, periodicitatea și procedura desfășurării vizitelor intime se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

**Dreptul de a primi,
cumpăra și a
deține bunuri**

Art. 70. – (1) Persoanele condamnate au dreptul de a primi bunuri și de a efectua cumpărături.

(2) Numărul și greutatea pachetelor, categoriile de bunuri care pot fi primite, cumpărate, păstrate și folosite de către persoanele condamnate, precum și procedura de primire, păstrare și folosire se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(3) Persoanele condamnate pot primi sume de bani, care se consemnează în fișa contabilă nominală, ce se întocmește la intrarea în penitenciar.

(4) Cotele din sumele de bani cuvenite persoanelor condamnate pentru munca prestată, sumele primite de la persoane fizice sau juridice în timpul executării pedepsei și sumele aflate asupra lor la primirea în penitenciar sunt evidențiate în fișa contabilă nominală a persoanelor condamnate și pot fi folosite pentru:

a) exercitarea dreptului de petiționare, a dreptului la corespondență și a dreptului la convorbiri telefonice;

b) fotocopierea documentelor de interes personal;

c) efectuarea examenului medical prevăzut la art. 72 alin. (4);

d) derularea contractului de asigurări, în condițiile art. 87 alin. (2);

e) repararea pagubelor cauzate bunurilor puse la dispoziție de administrația penitenciarului;

f) recuperarea cheltuielilor avansate de administrația penitenciarului, în condițiile art. 60 alin. (3), art. 64 alin. (5) și art. 72 alin. (5);

g) cumpărarea de bunuri, sprijinirea familiei sau alte asemenea scopuri;

h) plata transportului până la domiciliu, la punerea în libertate;

i) îndeplinirea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare.

Dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri

Art. 71. – (1) Dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri al persoanelor condamnate este garantat, fără discriminare în ceea ce privește situația lor juridică. Dreptul la asistență medicală include intervenția medicală, asistența medicală primară, asistența medicală de urgență și asistența medicală de specialitate. Dreptul la îngrijiri include atât îngrijirile de sănătate, cât și îngrijirile terminale.

(2) Asistența medicală, tratamentul și îngrijirile în penitenciare se asigură, cu personal calificat, în mod gratuit, potrivit legii, la cerere sau ori de câte ori este necesar.

(3) Persoanele condamnate beneficiază în mod gratuit, potrivit legii, de îngrijiri, tratament medical și medicamente.

(4) Serviciile de asistență medicală, tratament, îngrijiri și medicamentele sunt asigurate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, în condițiile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale Normelor metodologice de aplicare a acestuia, din fondurile unităților din sistemul administrației penitenciare, aprobate cu această destinație, și din alte surse, potrivit legii.

(5) Acordarea asistenței medicale, a tratamentului și a îngrijirilor persoanelor condamnate se fac în condițiile regulamentului de aplicare a prezentei legi.

(6) Persoana condamnată la o pedeapsă privativă de libertate poate solicita, contra cost, să fie examinată, la locul de deținere, de un medic din afara sistemului penitenciar. Constatările medicului din afara sistemului penitenciar se consemnează în

dosarul medical al persoanei condamnate.

Examenul medical

Art. 72. – (1) Examenul medical al persoanelor condamnate se realizează la primirea în penitenciar și în timpul executării pedepsei privative de libertate, în mod periodic, dispozițiile art. 71 alin. (4) aplicându-se în mod corespunzător.

(2) Examenul medical se realizează în condiții de confidențialitate, cu asigurarea măsurilor de siguranță.

(3) În cazul în care constată urme de violență sau persoana condamnată acuză violențe, medicul care efectuează examenul medical are obligația de a consemna în fișa medicală cele constatate și declarațiile persoanei condamnate în legătură cu acestea sau cu orice altă agresiune și de a sesiza de îndată procurorul.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (3), persoana condamnată are dreptul de a solicita să fie examinată, în penitenciar, de un medic legist. Certificatul medico-legal se anexează la fișa medicală, după ce persoana condamnată a luat cunoștință de conținutul său, sub semnătură.

(5) Cheltuielile ocazionate de examenul medical prevăzut la alin. (4) se suportă de către solicitant, cu excepția situației în care nu are sume de bani evidențiate în fișa contabilă nominală sau în contul personal. Sumele cheltuite în acest sens de administrația penitenciarului vor fi recuperate, pe durata executării pedepsei, de la persoana condamnată, în momentul în care în contul personal sau în fișa contabilă va exista disponibil.

(6) Cu ocazia primirii în penitenciar, după identificarea persoanei condamnate, dacă aceasta prezintă afecțiuni medicale, penitenciarul adoptă măsurile necesare pentru asigurarea asistenței medicale în rețeaua medicală proprie sau a Ministerului Sănătății.

Asistența medicală în cazuri speciale

Art. 73. – (1) Femeile condamnate, care sunt însărcinate, beneficiază de asistență medicală

prenatală și postnatală, luându-se măsuri ca nașterea să aibă loc în afara penitenciarului, într-o instituție medicală specializată. Administrația penitenciarului ia măsuri ca, în mod excepțional, persoana condamnată, la solicitarea acesteia, să își poată îngriji copilul până la vârsta de un an, și dacă nu este decăzută din drepturile părintești.

(2) Administrația penitenciarului informează autoritățile competente în domeniul protecției copilului cu privire la nașterea copilului de către o femeie condamnată, pentru a fi luate măsurile care se impun.

(3) La împlinirea vârstei de un an sau anterior, copilul poate fi dat în îngrijire, cu acordul mamei, familiei sau persoanei indicate de aceasta.

(4) În cazul în care copilul nu poate fi dat în îngrijire potrivit alin. (3), acesta este încredințat, potrivit legii, unei instituții specializate, înștiințându-se, în acest sens, autoritățile competente pentru protecția copilului.

(5) Prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor sunt desemnate penitenciarele care asigură condițiile necesare pentru ca mama privată de libertate, la solicitarea acesteia, să își poată îngriji copilul până la împlinirea vârstei de un an.

(6) Prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor se stabilesc penitenciarele sau spitalele-penitenciar în care vor funcționa secții speciale de psihiatrie destinate deținuților cu tulburări psihice grave, inclusiv cele provocate de alcool sau alte substanțe psihoactive.

(7) În secțiile speciale de psihiatrie se asigură, de către personal specializat, tratamentul necesar și desfășurarea programelor de intervenție specifică deținuților cu tulburări psihice grave, pentru modificarea pozitivă a personalității și comportamentului acestora.

(8) Regimul aplicabil deținuților în secțiile speciale de psihiatrie este cel prevăzut la art. 36.

Dreptul la asistență diplomatică

Art. 74. – (1) Persoanele condamnate, care au altă cetățenie decât cea română, au dreptul de a se adresa reprezentanțelor diplomatice sau consulare în România ale statului ai cărui cetățeni sunt și de a fi vizitate de funcționarii acestor reprezentanțe diplomatice sau consulare, în condiții de confidențialitate, sub supraveghere vizuală.

(2) Administrația penitenciarului are obligația să coopereze cu instituțiile prevăzute la alin. (1) pentru realizarea asistenței diplomatice a persoanelor condamnate.

(3) Persoanele condamnate, cu statut de refugiați sau apatrizi, precum și persoanele condamnate, care au altă cetățenie decât cea română, al căror stat nu este reprezentat diplomatic sau consular în România, pot solicita administrației penitenciarului să contacteze autoritatea internă sau internațională competentă și pot fi vizitate de reprezentanții acesteia, în condiții de confidențialitate, sub supraveghere vizuală.

(4) Persoanele condamnate, care au altă cetățenie decât cea română, sunt informate, la intrarea în penitenciar, cu privire la posibilitatea continuării executării pedepsei privative de libertate în statul de cetățenie.

(5) Persoanele condamnate care nu au cetățenie sau au altă cetățenie decât cea română au dreptul de a solicita acordarea unei forme de protecție în România, în condițiile legii. Cererile de azil depuse de aceste persoane se transmit autorității desemnate pentru imigrări de către administrația penitenciarului, care va asigura accesul autorităților competente în domeniul azilului, pentru efectuarea formalităților prevăzute de lege.

Dreptul la încheierea căsătoriei

Art. 75. – (1) Persoanele condamnate au dreptul la încheierea căsătoriei în penitenciar, în condițiile legii. Consimțământul viitorilor soți este luat de către ofițerul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, din cadrul primăriei în a cărei rază

administrativ-teritorială se găsește penitenciarul.

(2) Administrația penitenciarului are obligația de a asigura condițiile necesare încheierii căsătoriei.

(3) După încheierea căsătoriei, soții pot beneficia de vizită intimă, timp de 48 de ore, cu acordul directorului penitenciarului.

(4) În cazul în care cei doi soți divorțează și se recăsătoresc între ei, prevederile alin. (3) nu se aplică.

(5) În actul de căsătorie, la locul încheierii căsătoriei, se înscrie localitatea în a cărei rază teritorială este situat penitenciarul.

(6) Persoanele condamnate care execută pedeapsa privativă de libertate în regim semideschis sau deschis pot încheia căsătoria în localitatea în care domiciliază sau în localitatea în a cărei rază teritorială este situat penitenciarul, cu acordul directorului penitenciarului, și pot primi, în acest scop, o permisiune de ieșire din penitenciar de până la 5 zile. Consimțământul viitorilor soți este luat de către ofițerul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, din cadrul primăriei localității în care se încheie căsătoria.

(7) Permisele de ieșire din penitenciar prevăzute la alin. (6) se acordă de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, la propunerea comisiei prevăzute la art. 98 alin. (2).

Dreptul de a vota

Art. 76. – (1) Persoanele condamnate își pot exercita dreptul de a vota, dacă acesta nu a fost interzis prin hotărârea de condamnare.

(2) Administrația penitenciarului asigură persoanelor condamnate condițiile necesare exercitării dreptului la vot, potrivit legii.

(3) Șeful serviciului public comunitar de evidență a persoanelor acordă scutire de la plata cheltuielilor de producere și de eliberare a actelor de identitate, în situația în care persoanele condamnate nu dispun de mijloace financiare.

**Dreptul la odihnă
și repausul
săptămânal**

Art. 77. – (1) Persoanelor condamnate li se asigură minimum 7 ore de somn pe zi.

(2) Persoanele condamnate care muncesc au dreptul la repaus săptămânal, potrivit legislației muncii.

Dreptul la muncă

Art. 78. – Persoanelor condamnate li se poate cere să muncească, în raport de tipul regimului de executare, ținându-se seama de calificarea, deprinderile și aptitudinile acestora, de vârstă, starea de sănătate, măsurile de siguranță, precum și de programele destinate sprijinirii formării profesionale a acestora.

**Dreptul la
învățământ**

Art. 79. – Persoanele condamnate pot fi incluse, în funcție de posibilitățile penitenciarului, la cursuri de instruire școlară sau universitare, în condițiile protocolului de colaborare încheiat cu Ministerul Educației Naționale, ținându-se cont de nevoile prioritare de intervenție identificate, de starea de sănătate, de tipul regimului de executare și de măsurile de siguranță aplicate.

**Dreptul la hrană,
ținută, cazarmament
și condiții minime de
cazare**

Art. 80. – Persoanelor condamnate li se asigură dreptul la hrană, ținută, cazarmament și condiții minime de cazare, conform art. 48-50.

**Obligațiile
persoanelor
condamnate**

Art. 81. – Persoanele condamnate au următoarele obligații:

a) să se supună percheziției cu ocazia primirii în penitenciar, precum și pe parcursul executării pedepsei privative de libertate, ori de câte ori este necesar;

b) să respecte regulile stabilite de administrația penitenciarului pe perioada cât au permisiune de ieșire din penitenciar sau în cazul desfășurării de activități, fără supraveghere, în exteriorul penitenciarului;

c) să se conformeze dispozițiilor date de organele judiciare;

d) să respecte regulile de igienă individuală și colectivă în camera de deținere și în alte spații comune, precum și indicațiile medicului;

e) să întrețină în mod corespunzător bunurile încredințate de administrația penitenciarului și bunurile din dotarea unităților unde prestează muncă;

f) să respecte programul zilnic;

g) să respecte repartizarea pe camerele de deținere;

h) să manifeste o atitudine cuviincioasă față de orice persoană cu care intră în contact;

i) să aibă o ținută decentă, curată și îngrijită;

j) să îndeplinească în bune condiții activitățile la care participă;

k) să declare, conform realității, nivelul de instruire școlară sau pregătire profesională;

l) să respecte orice altă obligație care rezultă din prezenta lege, din regulamentul de aplicare a acesteia, din ordinele și deciziile emise în baza acestora și din regulamentul de ordine interioară al penitenciarului.

**Interdicțiile
persoanelor private
de libertate**

Art. 82. – Persoanelor condamnate le sunt interzise:

a) exercitarea sau încercarea de exercitare de acte de violență asupra personalului, persoanelor care execută misiuni în penitenciar sau care se află în vizită, asupra celorlalte persoane condamnate, precum și asupra oricăror alte persoane;

b) organizarea, sprijinirea sau participarea la revolte, răzvrățiri, acte de nesupunere pasive sau active ori alte acțiuni violente, în grup, de natură să periclitizeze ordinea, disciplina și siguranța penitenciarului;

c) inițierea sau participarea la acte de sustragere de la executarea pedepselor privative de libertate;

d) introducerea în penitenciar, producerea, deținerea, comercializarea sau consumul de stupefiante, băuturi alcoolice ori de substanțe toxice sau ingerarea de medicamente fără prescripție

medicală, de natură să creeze tulburări de comportament;

e) sustragerea în orice mod de la executarea unei sancțiuni disciplinare;

f) instigarea altor persoane condamnate la săvârșirea de abateri disciplinare;

g) stabilirea de relații cu persoane condamnate sau persoane din interiorul ori exteriorul penitenciarului, cu scopul de a împiedica înfăptuirea justiției sau aplicarea normelor regimului de executare a pedepselor privative de libertate;

h) sustragerea sau distrugerea unor bunuri sau valori de la locul de muncă ori aparținând penitenciarului, personalului, persoanelor care execută activități în penitenciar sau se află în vizită, precum și a bunurilor aparținând altor persoane, inclusiv celor condamnate;

i) prezența în zone interzise sau la ore nepermise în anumite spații din penitenciar, stabilite prin regulamentul de ordine interioară, precum și nerespectarea orei de revenire în penitenciar;

j) introducerea în penitenciar, procurarea, confecționarea, deținerea, schimbul, primirea, utilizarea sau transmiterea de arme, materiale explozive, obiecte și substanțe care pun în pericol siguranța penitenciarului, misiunilor sau a persoanelor, bani, medicamente, telefoane mobile, accesorii ale telefoanelor mobile, bunuri sau alte valori, în alte condiții decât cele admise;

k) substituirea identității unei alte persoane;

l) împiedicarea, cu intenție, a desfășurării programelor și activităților care se derulează în penitenciar;

m) oferirea sau darea de bani ori alte foloase personalului penitenciarului;

n) obținerea sau încercarea de obținere, prin violență, constrângere, promisiuni, servicii, cadouri sau alte mijloace, de avantaje morale ori materiale de la personal, de la persoanele care execută misiuni în penitenciar sau care se află în vizită ori de la celelalte persoane condamnate, precum și de la orice

altă persoană;

o) comunicarea cu exteriorul penitenciarului, în alte condiții și prin alte metode decât cele stabilite prin reglementările în vigoare;

p) amenințarea personalului, a persoanelor care execută misiuni în penitenciar sau care se află în vizită, a celorlalte persoane condamnate, precum și a oricăror alte persoane;

q) utilizarea în mod necorespunzător sau în alte scopuri a bunurilor puse la dispoziție de administrația penitenciarului;

r) tulburarea orarului zilnic sau a liniștii, inclusiv după ora stingerii până la deșteptare;

s) exprimarea, în public, prin gesturi sau acte obscene ori care atrag oprobriul;

ș) împiedicarea sau încercarea împiedicării aflării adevărului în cazul incidentelor petrecute în penitenciar;

t) desfășurarea de acțiuni care urmăresc aducerea de prejudicii administrației penitenciarului sau altor persoane;

ț) autoagresiunea în orice mod și prin orice mijloace;

u) practicarea jocurilor de noroc cu scopul de a obține foloase;

v) fumatul în alte locuri decât cele permise;

x) orice manifestare cu caracter discriminatoriu, care aduce atingere demnității umane prin deosebirea, excluderea, restricția sau preferința pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor fundamentale;

y) desfășurarea oricăror alte acțiuni interzise prin prezenta lege.

CAPITOLUL VI

Munca prestată de persoanele condamnate la pedepse privative de libertate**Regimul de prestare a muncii**

Art. 83. – (1) Munca persoanelor condamnate în penitenciare se realizează:

a) în regim de prestări de servicii pentru persoane fizice sau persoane juridice, în interiorul ori exteriorul penitenciarului;

b) în regie proprie;

c) pentru activități cu caracter gospodăresc necesare penitenciarului;

d) în caz de calamitate;

e) în caz de voluntariat;

f) în alte cazuri, în condițiile legii.

(2) Administrația penitenciarului poate încheia contracte de prestări de servicii cu persoane fizice sau persoane juridice, inclusiv penitenciare, interesate în folosirea la muncă a persoanelor condamnate.

(3) În condițiile stabilite de regulamentul de aplicare a prezentei legi, se prestează de către persoanele condamnate tipul de regim de muncă prevăzut la alin. (1) lit.a) – e).

(4) Persoana condamnată care, în timpul executării pedepsei privative de libertate, a devenit incapabilă de muncă în urma unui accident sau a unei boli profesionale, beneficiază de pensie de invaliditate, în condițiile legii.

(5) Dispozițiile legale referitoare la protecția muncii se aplică în mod corespunzător și persoanelor condamnate.

(6) Diplomele, certificatele sau orice alte documente care atestă însușirea unei meserii, calificarea sau recalificarea profesională în cursul executării pedepsei privative de libertate sunt recunoscute, în condițiile legii.

Munca prestată în cazuri speciale

Art. 84. – Femeile condamnate care sunt însărcinate, cele care au născut în perioada executării pedepsei privative de libertate și au în îngrijire copii

în vârstă de până la un an nu pot presta muncă în timpul nopții sau în locuri vătămătoare, periculoase ori care prezintă risc pentru sănătatea sau integritatea acestora.

**Durata muncii
prestate**

Art. 85. – Durata muncii prestate de persoanele condamnate este cea prevăzută de legislația muncii.

**Plata muncii
prestate**

Art. 86. – (1) Veniturile realizate de persoanele condamnate pentru munca prestată nu constituie venituri salariale și se impozitează potrivit prevederilor legale care reglementează impunerea veniturilor realizate de persoanele fizice.

(2) Veniturile realizate nu pot fi mai mici decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în raport cu programul de muncă.

(3) Munca prestată în condițiile art. 83 alin. (1) lit. c) - e) nu este remunerată.

**Repartizarea
veniturilor**

Art. 87. – (1) Veniturile prevăzute la art. 86 se încasează de către administrația penitenciarului în care se află persoana condamnată și se repartizează după cum urmează:

a) 40% din venit revine persoanei condamnate, care poate folosi pe durata executării pedepsei privative de libertate 90% din acesta, iar 10% se consemnează pe numele său, la Trezoreria Statului, urmând să fie încasat în momentul punerii în libertate;

b) 60% din venit revine administrației penitenciarului, constituind venituri proprii care se încasează, se contabilizează și se utilizează potrivit dispozițiilor legale privind finanțele publice.

(2) Administrația penitenciarului are obligația de a aduce la cunoștința persoanei condamnate posibilitatea încheierii unui contract de asigurare privind contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru veniturile realizate din munca prestată, pe perioada executării pedepsei privative de libertate. Plata contribuției la bugetul asigurărilor sociale de stat se poate face din cota de 90% prevăzută la

alin. (1) lit. a) repartizată pe numele persoanei condamnate.

(3) În cazul în care persoana condamnată a fost obligată la plata de despăgubiri civile, care nu au fost achitate până la data primirii în penitenciar, o cotă de 50% din procentul prevăzut la alin. (1) lit. a) se utilizează pentru repararea prejudiciului cauzat părții civile.

Recuperarea pagubelor

Art. 88. – (1) Persoanele condamnate răspund pentru prejudiciile cauzate din vina lor în penitenciar sau la locul de muncă.

(2) Prejudiciul cauzat administrației penitenciarului se repară pe baza ordinului de imputare emis de către directorul penitenciarului. Ordinul constituie titlu executoriu.

(3) Împotriva ordinului de imputare persoana condamnată poate face contestație în termen de 15 de zile de la data primirii acestuia, la judecătoria în circumscripția căreia este situat penitenciarul. Hotărârea judecătorei este definitivă.

(4) Persoanele condamnate nu răspund pentru pagubele provocate de uzul normal al bunurilor încredințate spre folosință sau pentru cele provenite din riscul normal al muncii.

(5) Sumele stabilite și avansate de administrația penitenciarului în condițiile prevăzute la alin. (2), precum și la art. 60 alin. (3), art. 64 alin. (5), art. 72 alin. (5) se rețin din cota de 90% repartizată pe numele persoanei condamnate conform art. 87 alin. (1) lit. a).

CAPITOLUL VII

Activitățile educative, de asistență psihologică și asistență socială, instruirea școlară, învățământul universitar și formarea profesională a persoanelor condamnate

Activitățile educative, de asistență psihologică și asistență socială

Art. 89. – (1) Activitățile educative, de asistență psihologică și asistență socială se organizează în fiecare penitenciar și au ca scop reintegrarea socială a persoanelor condamnate.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se desfășoară cu un număr corespunzător de specialiști: educatori, preoți, agenți tehnici, monitori sportivi, precum și psihologi și asistenți sociali.

(3) Pentru fiecare persoană condamnată, la depunerea în penitenciar, în perioada de carantină și observare, se realizează o evaluare multidiscplinară, din perspectivă educațională, psihologică și socială.

(4) Pentru persoanele condamnate, în funcție de concluziile evaluării prevăzute la alin.(3), se întocmește Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică, cu respectarea nevoilor prioritare de intervenție și consultarea persoanei condamnate. Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică se completează și se modifică ori de câte ori este necesar.

(5) Includerea persoanelor condamnate în activitățile recomandate în Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică se realizează ținând cont de nevoile identificate, regimul de executare a pedepsei privative de libertate și momentul traseului execuțional.

(6) În fiecare penitenciar funcționează o bibliotecă. Fondul de carte este asigurat de Administrația Națională a Penitenciarelor, din subvenții bugetare, venituri proprii, precum și din sponsorizări sau donații.

(7) Persoanele condamnate care muncesc pot participa la activitățile prevăzute în prezentul capitol, cu respectarea programului de muncă.

(8) Condițiile privind organizarea și desfășurarea activităților educative, de asistență psihologică și asistență socială, instruire școlară, învățământ universitar și formare profesională a persoanelor condamnate se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

Instruirea școlară

Art. 90. – (1) În sistemul penitenciar se organizează cursuri de școlarizare pentru formele de învățământ general obligatoriu și pot fi organizate

cursuri și pentru alte forme de învățământ prevăzute de legea educației.

(2) Cursurile de școlarizare a persoanelor condamnate se organizează și se desfășoară în condițiile stabilite de Ministerul Educației Naționale, împreună cu Ministerul Justiției, cu personal didactic asigurat și salarizat de inspectoratul școlar, în condițiile legii, prin bugetele unităților administrativ-teritoriale în a căror rază teritorială este situat penitenciarul.

(3) În conținutul diplomelor nu se fac mențiuni cu privire la absolvirea cursurilor de școlarizare în perioada executării pedepsei privative de libertate.

(4) Cheltuielile legate de instruirea școlară sunt suportate de către Ministerul Educației Naționale și Administrația Națională a Penitenciarelor.

Accesul la programe de studii universitare

Art. 91. – (1) Persoanele condamnate pot urma programe de studii universitare la distanță sau în forma frecvenței reduse.

(2) La programele de studii universitare în forma frecvenței reduse pot participa numai persoanele condamnate care execută pedeapsa privativă de libertate în regimul deschis.

(3) Cheltuielile aferente accesului și participării la programele de studii universitare sunt suportate de persoanele condamnate sau de alte persoane fizice ori juridice.

Formarea profesională

Art. 92. – (1) Formarea profesională a persoanelor condamnate se realizează, în funcție de opțiunile și aptitudinile lor, prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare, stabilite de administrația penitenciarului, în colaborare cu personalul specializat al agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, precum și cu alți furnizori de formare profesională acreditați.

(2) În conținutul certificatului de absolvire nu se fac mențiuni cu privire la desfășurarea cursurilor în perioada executării pedepsei privative de libertate.

(3) Cursurile se organizează în spații anume destinate din cadrul penitenciarelor sau ale furnizorilor de formare profesională acreditați, în condițiile stabilite prin acorduri încheiate între administrația penitenciarului și fiecare furnizor.

(4) Cheltuielile legate de formarea profesională sunt suportate de Ministerul Educației Naționale, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Administrația Națională a Penitenciarelor sau de alte persoane fizice ori juridice.

(5) Persoanele condamnate care execută pedeapsa privativă de libertate în regimul deschis pot participa, în exteriorul penitenciarului, la cerere, cu aprobarea directorului penitenciarului, și la alte tipuri de formare profesională decât cele prevăzute la alin. (1).

(6) Cheltuielile legate de formarea profesională prevăzută la alin. (5) sunt suportate de persoana condamnată sau de alte persoane fizice sau juridice.

Dispoziții speciale privind femeile și tinerii condamnați

Art. 93. – (1) Femeilor și tinerilor condamnați li se asigură condiții pentru participarea la activități educative, de asistență psihologică și asistență socială adecvate nevoilor și personalității lor.

(2) Dispozițiile art. 90-92 se aplică în mod corespunzător.

Dispoziții speciale privind persoanele condamnate care prezintă dizabilități

Art. 94. – (1) Administrația Națională a Penitenciarelor și administrația penitenciarului dispun măsuri specifice pentru protecția sănătății fizice și psihice a persoanelor condamnate care prezintă dizabilități.

(2) Persoanelor condamnate care prezintă dizabilități li se asigură condiții pentru participarea la activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase adecvate nevoilor și personalității lor, în funcție de opțiunile și aptitudinile lor.

(3) Activitățile de formare profesională a persoanelor condamnate care prezintă dizabilități pot fi organizate de administrația penitenciarului, în

colaborare cu personalul specializat din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

(4) Dispozițiile art. 90-92 se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL VIII

Liberarea condiționată

Condițiile de acordare a liberării condiționate

Art. 95. – Persoana condamnată poate fi liberată condiționat înainte de executarea în întregime a pedepsei privative de libertate, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 99 sau, după caz, la art. 100 din Codul penal.

Partea din durata pedepsei care este considerată ca executată pe baza muncii prestate și/sau a instruirii școlare și formării profesionale

Art. 96. – (1) Pedepsa care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, în vederea acordării liberării condiționate, se calculează după cum urmează:

a) în cazul în care se prestează o muncă remunerată, se consideră 5 zile executate pentru 4 zile de muncă;

b) în cazul în care se prestează o muncă neremunerată, se consideră 4 zile executate pentru 3 zile de muncă;

c) în cazul în care munca este prestată pe timpul nopții, se consideră 3 zile executate pentru două nopți de muncă;

d) în cazul participării la cursurile de școlarizare pentru formele de învățământ general obligatoriu, se consideră 30 de zile executate pentru absolvirea unui an școlar;

e) în cazul participării la cursurile de calificare ori recalificare profesională, se consideră 20 de zile executate pentru absolvirea unui curs de calificare ori recalificare profesională;

f) în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, se consideră 30 de zile executate, pentru fiecare lucrare

științifică sau invenție și inovație brevetate.

(2) Reducerea fracțiunii de pedeapsă care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale nu poate fi revocată.

**Procedura de
acordare a liberării
condiționate**

Art. 97. – (1) Liberarea condiționată se acordă potrivit procedurii prevăzute în Codul de procedură penală, la cererea persoanei condamnate sau la propunerea comisiei pentru liberare condiționată.

(2) Comisia pentru liberare condiționată este alcătuită din judecătorul de supraveghere a privării de libertate, care este și președintele comisiei, directorul penitenciarului, directorul adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, directorul adjunct pentru educație și asistență psihosocială și un consilier de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit legii în circumscripția căruia se află penitenciarul. Secretariatul comisiei se asigură de către șeful serviciului evidență din penitenciarul respectiv.

(3) Comisia formulează propuneri de liberare condiționată a persoanei condamnate, ținând seama de:

a) fracțiunea din pedeapsă efectiv executată și de partea din durata pedepsei care este considerată ca executată, conform art. 96;

b) regimul de executare a pedepsei privative de libertate în care este repartizată;

c) îndeplinirea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare, în afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;

d) conduita persoanei condamnate și eforturile acesteia pentru reintegrare socială, în special în cadrul muncii prestate, a activităților educative, moral-religioase, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, al instruirii școlare și al formării profesionale, precum și responsabilitățile încredințate, recompensele acordate și sancțiunile disciplinare aplicate;

e) antecedentele sale penale.

(4) În activitatea sa, comisia ține cont și de rezultatele aplicării instrumentelor-standard de evaluare a activităților desfășurate de deținuți, aprobate prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(5) Persoana condamnată este adusă în fața comisiei pentru liberare condiționată, cu excepția situațiilor în care prezintă afecțiuni medicale confirmate de medic, care nu permit prezentarea sa. În acest caz, persoana condamnată poate depune înscrisuri.

(6) Propunerea comisiei pentru liberare condiționată este cuprinsă într-un proces-verbal motivat, care cuprinde poziția membrilor comisiei față de propunerea de liberare.

(7) La procesul-verbal de propunere a liberării condiționate se anexează, prin grija consilierului de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit legii în circumscripția căruia se află penitenciarul, recomandările cu privire la măsurile de supraveghere și obligațiile prevăzute la art.101 din Codul penal care pot fi aplicate de către instanța de judecată, în cazul în care restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării persoanei condamnate este de 2 ani sau mai mare.

(8) Dispozițiile alin. (7) nu se aplică persoanelor condamnate de cetățenie străină, față de care s-a dispus pedeapsa complementară prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. c) din Codul penal.

(9) Persoana condamnată poate prezenta, în fața comisiei pentru liberare condiționată, dovezi că și-a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare ori s-a aflat în imposibilitatea îndeplinirii acestor obligații.

(10) Procesul-verbal prevăzut la alin. (6), împreună cu documentele care atestă mențiunile cuprinse în acesta, se înaintează judecătoriei în a cărei circumscripție se află penitenciarul, iar procesul-verbal se comunică de îndată persoanei condamnate.

(11) În cazul în care comisia pentru liberare condiționată constată că persoana condamnată nu întrunește condițiile pentru a fi liberată condiționat, în procesul-verbal întocmit potrivit alin. (6) fixează un termen pentru reexaminarea situației acesteia, care nu poate fi mai mare de un an. În cazul în care cererea de liberare condiționată este formulată înainte de îndeplinirea condiției privind îndeplinirea fracțiunii prevăzute de Codul penal, iar perioada rămasă de executat până la împlinirea acestei fracțiuni este mai mare de un an, termenul stabilit de comisie va fi data împlinirii fracțiunii prevăzute de Codul penal. În cazul în care perioada rămasă de executat până la împlinirea acestei fracțiuni este mai mică de un an, termenul fixat de comisie poate depăși data împlinirii fracțiunii prevăzute de Codul penal, dar nu poate fi mai mare de un an. Totodată, comisia comunică, de îndată, procesul-verbal persoanei condamnate, care are posibilitatea ca, în termen de 3 zile de la aducerea la cunoștință, sub semnătură, să se adreseze, cu cerere de liberare condiționată, judecătoriei în circumscripția căreia se află penitenciarul.

(12) Metodologia de lucru a comisiei pentru liberare condiționată este stabilită prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(13) În vederea soluționării cererii de liberare condiționată a persoanei condamnate sau a propunerii formulate de comisie, instanța poate consulta dosarul individual al persoanei condamnate sau poate solicita copii ale actelor și documentelor din acesta.

CAPITOLUL IX

Recompense, abateri și sancțiuni disciplinare

Tipurile recompenselor

Art. 98. – (1) Persoanelor condamnate care au o bună conduită și au dovedit stăruință în muncă sau în cadrul activităților educative, moral-religioase, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și

asistență socială, al instruirii școlare și al formării profesionale, li se pot acorda următoarele recompense:

a) ridicarea unei sancțiuni disciplinare aplicate anterior;

b) suplimentarea numărului convorbirilor on-line;

c) suplimentarea drepturilor la pachete și/sau vizite;

d) suplimentarea dreptului la vizită intimă, cu îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 69, cu excepția alin. (1) lit. d);

e) permisiunea de ieșire din penitenciar pentru o zi, dar nu mai mult de 15 zile pe an;

f) permisiunea de ieșire din penitenciar pe o durată de cel mult 5 zile, dar nu mai mult de 25 de zile pe an;

g) permisiunea de ieșire din penitenciar pe o durată de cel mult 10 zile, dar nu mai mult de 30 de zile pe an.

(2) Recompensele prevăzute la alin. (1) lit. a)-e) pot fi acordate de o comisie formată din director, care este și președintele comisiei, directorul adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, directorul adjunct pentru educație și asistență psihosocială, la propunerea personalului care desfășoară activități directe cu persoanele condamnate, cu avizul șefului secției unde sunt deținute. Secretariatul comisiei este asigurat de persoana numită în acest sens de directorul penitenciarului.

(3) Recompensele prevăzute la alin. (1) lit. f) și g) pot fi acordate de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, la propunerea comisiei prevăzute la alin. (2).

(4) Totalul zilelor acordate anual persoanelor condamnate pentru permisiunea de ieșire din penitenciar nu poate depăși 30 zile, în situația schimbării regimului de executare a pedepselor privative de libertate.

(5) Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor poate dispune, în situații temeinic justificate, anularea recompenselor acordate de comisia prevăzută la alin. (2).

**Permisiunea
de ieșire din
penitenciar**

Art. 99. – (1) Permisiunea de ieșire din penitenciar poate fi acordată, în condițiile art. 98, în următoarele cazuri:

a) prezentarea persoanei condamnate, în vederea ocupării unui loc de muncă după punerea în libertate;

b) susținerea unui examen de către persoana condamnată;

c) menținerea relațiilor de familie ale persoanei condamnate;

d) pregătirea reintegrării sociale a persoanei condamnate;

e) participarea persoanei condamnate la înhumarea soțului sau soției, unui copil, părinte, frate sau soră ori bunic sau bunică.

(2) Permisiunea de ieșire din penitenciar pe durata unei zile, pentru cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d), se poate acorda persoanelor condamnate care execută pedeapsa privativă de libertate în regim închis.

(3) Permisiunea de ieșire din penitenciar pe o durată de cel mult 5 zile, pentru cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a)-d), se poate acorda persoanelor condamnate care execută pedeapsa privativă de libertate în regim semideschis.

(4) Permisiunea de ieșire din penitenciar pe o durată de cel mult 10 zile, pentru cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d), se poate acorda persoanelor condamnate care execută pedeapsa privativă de libertate în regim deschis.

(5) Permisiunea de ieșire din penitenciar, pentru cazul prevăzut la alin. (1) lit. e), poate fi acordată, pe o durată de cel mult 5 zile, tuturor persoanelor condamnate, cu excepția celor care execută pedeapsa privativă de libertate în regim de maximă siguranță, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 98

alin. (1).

(6) Solicitarea pentru ieșirea din penitenciar va fi însoțită de precizarea, de către deținut, a locului unde urmează să se deplaseze, itinerariul urmat, precum și mijloacele financiare de care dispune pe durata permisiunii de ieșire din penitenciar.

Abateri disciplinare

Art. 100. – (1) Constituie *abateri disciplinare foarte grave* încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 81 lit. a)-c) și la art. 82 lit. a)-p), determinarea cu intenție a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art. 82 lit. a)-p), precum și încălcarea altor obligații și interdicții prevăzute ca abateri foarte grave în alte acte normative.

(2) Constituie *abateri disciplinare grave* încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 81 lit. d)-f) și la art. 82 lit. q)-ț), determinarea cu intenție a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art. 82 lit. q)-ț), precum și încălcarea altor obligații și interdicții prevăzute ca abateri grave în alte acte normative.

(3) Constituie *abateri disciplinare ușoare* încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 81 lit. g)-l) și la art. 82 lit. u)-x), determinarea cu intenție a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art. 82 lit. u)-x), precum și a celor prevăzute ca abateri ușoare în alte acte normative.

Sanctiuni disciplinare

Art. 101. – (1) Sanctiunile care pot fi aplicate în cazul săvârșirii abaterilor disciplinare sunt:

- a) avertismentul;
- b) suspendarea dreptului de a participa la activități culturale, artistice și sportive, pe o perioadă de cel mult o lună;
- c) suspendarea dreptului de a presta o muncă, pe o perioadă de cel mult o lună;
- d) suspendarea dreptului de a primi și de a cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală sau exercitarea drepturilor la

apărare, petiționare, corespondență și asistență medicală, pe o perioadă de cel mult două luni;

e) suspendarea dreptului de a primi vizite, pe o perioadă de cel mult 3 luni;

f) izolarea pentru maximum 10 zile.

(2) Aplicarea sancțiunilor disciplinare persoanelor condamnate nu poate îngreuna dreptul la apărare, dreptul de petiționare, dreptul la vot, dreptul la corespondență, dreptul la asistență medicală, dreptul la hrană, ținută, cazarmament și condiții minime de cazare, dreptul la plimbarea zilnică și dreptul la odihnă.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. d)-f) nu se aplică femeilor însărcinate sau celor care au în îngrijire copii în vârstă de până la un an.

(4) Medicul aduce la cunoștință și face recomandări președintelui comisiei de disciplină în situația existenței oricărui motiv medical de împiedicare a aplicării și executării sancțiunii prevăzute la alin. (1) lit. f). Personalul medical al penitenciarului vizitează, ori de câte ori este necesar, persoanele condamnate care execută această sancțiune disciplinară.

(5) Sancțiunile cu caracter colectiv și sancțiunile corporale sunt interzise. Pentru fiecare abatere disciplinară poate fi aplicată numai una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (1).

(6) Mijloacele de imobilizare din dotare, precum și orice mijloc degradant sau umilitor nu pot fi folosite ca sancțiuni disciplinare.

Constatarea abaterilor disciplinare

Art. 102. – (1) Abaterile disciplinare se constată, din oficiu sau la sesizarea oricărei persoane, de către personalul administrației penitenciarului și se consemnează într-un raport de incident.

(2) Raportul de incident se depune la șeful secției unde este deținută persoana condamnată, în termen de 24 de ore de la data constatării abaterii.

(3) Rapoartele de incident referitoare la abaterile disciplinare constatate în zilele de sâmbătă, duminică și sărbători legale se depun la șeful de

secție unde este deținută persoana condamnată, nu mai târziu de prima zi lucrătoare.

Procedura disciplinară

Art. 103. – (1) Procedura disciplinară se declanșează de către șeful secției unde este deținută persoana condamnată, care înaintează raportul de incident comisiei de disciplină, în termen de 24 de ore.

(2) Comisia de disciplină este formată din directorul adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, în calitate de președinte, directorul adjunct pentru educație și asistență psihosocială și un ofițer desemnat de directorul penitenciarului, în calitate de membri. Secretariatul comisiei este asigurat de persoana numită în acest sens de directorul penitenciarului.

(3) Directorul penitenciarului desemnează una sau mai multe persoane din cadrul personalului penitenciarului, altele decât supraveghetorii, să efectueze cercetarea prealabilă. Persoana desemnată sau persoanele desemnate aduc la cunoștința deținutului motivul declanșării procedurii disciplinare și faptul că poate propune administrarea de probe. Dispozițiile art. 61 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(4) În termen de 10 zile de la sesizarea comisiei de disciplină, persoana desemnată prezintă acesteia rezultatele cercetării prelabile. Cercetarea prealabilă are ca scop lămurirea incidentului sub toate aspectele și presupune audierea persoanei condamnate cercetate și verificarea apărărilor acesteia.

(5) În termen de 10 zile de la primirea rezultatelor cercetării prelabile, comisia de disciplină, după ascultarea persoanei condamnate și a oricărei alte persoane care are cunoștință despre împrejurările în care a fost săvârșită fapta, aplică prin hotărâre scrisă una dintre sancțiunile disciplinare sau, după caz, clasează dosarul de cercetare disciplinară.

(6) La stabilirea sancțiunii disciplinare se ține seama de natura și modul de comitere a abaterii, de

persoana și starea de sănătate a condamnatului, de abaterile disciplinare săvârșite anterior, de atitudinea persoanei condamnate după săvârșirea abaterii și în timpul procedurii disciplinare.

(7) Hotărârea comisiei de disciplină se comunică persoanei condamnate de îndată, sub semnătură, de către secretarul comisiei de disciplină, cu menționarea căii de atac existente și a termenului de exercitare a acesteia.

(8) În cazul în care, în cursul procedurii disciplinare, comisia de disciplină ia cunoștință despre săvârșirea unei infracțiuni, informează directorul penitenciarului în vederea sesizării organului de urmărire penală competent.

**Plângerea
împotriva hotărârii
comisiei de
disciplină**

Art. 104. – (1) Împotriva hotărârii comisiei de disciplină, prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată poate face plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 3 zile de la comunicarea hotărârii.

(2) Plângerea formulată conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunilor disciplinare.

(3) Persoana condamnată este ascultată la locul de deținere, în mod obligatoriu.

(4) Competența de soluționare a plângerii aparține judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la penitenciarul a cărui comisie a aplicat sancțiunea disciplinară.

(5) Dispozițiile art. 56 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

(6) În vederea soluționării plângerii, judecătorul de supraveghere a privării de libertate poate proceda la ascultarea oricărei alte persoane condamnate sau oricărei alte persoane care desfășoară activități în sistemul penitenciar.

(7) Judecătorul de supraveghere a privării de libertate soluționează plângerea, prin încheiere motivată, în termen de 10 zile de la primirea acesteia, pronunțând una dintre următoarele soluții:

a) admite plângerea și dispune anularea sau modificarea sancțiunii disciplinare aplicate de comisia de disciplină;

b) respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată, rămasă fără obiect, tardivă sau inadmisibilă, după caz;

c) ia act de retragerea plângerii.

(8) Încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate se comunică persoanei condamnate și administrației penitenciarului, în termen de 3 zile de la data pronunțării acesteia.

(9) Împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate, persoana condamnată și administrația penitenciarului pot introduce contestație la judecătoria în a cărei circumscripție se află penitenciarul, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii.

(10) Contestațiile se depun la judecătorul de supraveghere a privării de libertate care a pronunțat încheierea și suspendă executarea acesteia.

(11) Contestațiile se înaintează judecătoriei împreună cu dosarul cauzei, în termen de două zile de la primirea acestora. Contestațiile se soluționează de urgență și cu precădere.

(12) Instanța audiază în mod obligatoriu persoana condamnată, dispozițiile art. 39 alin. (14)-(19) aplicându-se în mod corespunzător.

(13) Competența de soluționare a contestației aparține judecătoriei în a cărei circumscripție se află penitenciarul a cărui comisie a aplicat sancțiunea disciplinară.

(14) Hotărârea judecătoriei este definitivă.

CAPITOLUL X

Documente întocmite de administrația penitenciarului

Dosarul individual al persoanei condamnate

Art. 105. – (1) Administrația penitenciarului completează, pentru fiecare persoană condamnată, dosarul prevăzut la art. 43 alin. (2) cu documentarul penal, dosarul de educație și asistență psihosocială,

dosarul disciplinar, dosarul de cereri a cărui competență de soluționare revine penitenciarului, precum și cu fișa medicală.

(2) Documentele prevăzute la alin. (1) constituie dosarul individual al persoanei condamnate.

(3) Modul de gestionare și documentele cuprinse în dosarul individual sunt stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Registrele privind persoanele condamnate

Art. 106. – (1) Administrația fiecărui penitenciar întocmește următoarele registre privind persoanele condamnate:

a) registrul de evidență a primirii persoanelor condamnate, în care se consemnează anul, luna, ziua și ora la care persoana condamnată a fost primită în penitenciar;

b) registrul de evidență a punerii în libertate a persoanelor condamnate, în care se consemnează anul, luna, ziua și ora la care persoana condamnată a fost pusă în libertate;

c) registrul de evidență privind utilizarea mijloacelor de imobilizare, în care se consemnează anul, luna, ziua și ora aplicării și încetării aplicării mijloacelor de imobilizare, inclusiv privind cazarea în camera de protecție.

(2) Administrația Națională a Penitenciarelor și administrația penitenciarului adoptă măsurile tehnice și organizatorice necesare protejării datelor cu caracter personal ale persoanelor condamnate.

TITLUL IV

Executarea măsurilor preventive privative de libertate

CAPITOLUL I

Executarea măsurilor preventive privative de libertate în centrele de reținere și arestare preventivă

Organizarea centrelor de reținere și arestare preventivă

Art. 107. – (1) Centrele de reținere și arestare preventivă se organizează și funcționează în subordinea Ministerului Afacerilor Interne și se

înființează prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(2) Organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(3) Prin ordin comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului justiției se stabilesc penitenciarele, centrele de arestare preventivă, centrele educative și centrele de detenție în a căror circumscripție funcționează centrele de reținere și arestare preventivă.

Executarea reținerii și arestării preventive

Art. 108. – În centrele de reținere și arestare preventivă se execută reținerea și arestarea preventivă în cursul urmăririi penale.

Primirea în centrele de reținere și arestare preventivă

Art. 109. – (1) Primirea în centrele de reținere și arestare preventivă a persoanelor față de care s-au dispus măsuri preventive privative de libertate se face pe baza ordonanței prin care s-a dispus măsura reținerii sau, după caz, a mandatului de arestare preventivă, după stabilirea identității acestora.

(2) Primirea în centrele de reținere și arestare preventivă a persoanelor condamnate, arestate preventiv, în curs de judecată sau față de care au fost luate măsuri educative, transferate din penitenciar, centru de arestare preventivă sau centru de detenție, în condițiile art. 45 alin. (6), se face în baza mandatului de executare a pedepsei sau a măsurii privative de libertate ori a hotărârii de internare rămase definitivă, însoțite de dosarul individual prevăzut la art. 105 alin. (2).

(3) Prin regulamentul de aplicare a prezentei legi se stabilesc documentele care trebuie să însoțească persoana reținută sau arestată preventiv cu ocazia primirii în centrele de reținere și arestare preventivă.

Aplicarea unor dispoziții

Art. 110. – (1) Prevederile titlului I, titlului II, precum și ale capitolului II, IV-VI și IX din titlul III,

în măsura în care nu contravin dispozițiilor din prezentul titlu, se aplică în mod corespunzător, cu excepția următoarelor dispoziții privind:

a) perioada de carantină și observare, prevăzută la art. 44;

b) dreptul la vizită intimă, prevăzut la art. 69 și la art. 75 alin. (3);

c) dreptul la învățământ, prevăzut la art. 79;

d) suplimentarea dreptului la vizită intimă, prevăzută la art. 98 alin. (1) lit. d);

e) permisiunea de ieșire din penitenciar, prevăzută la art. 75 alin. (7) și la art. 98 alin. (1) lit. e)-g);

f) cazarea temporară în camera de protecție.

(2) Dreptul persoanei arestate preventiv în cursul urmăririi penale de a primi vizite și de a comunica cu mass-media poate fi realizat numai cu acordul procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

(3) Dreptul la apărare este garantat.

(4) Recompensele sunt acordate, iar sancțiunile disciplinare se dispun de o comisie desemnată, anual, de șeful unității, formată din unul dintre adjuncții acestuia, în calitate de președinte, șeful centrului de reținere și arestare preventivă, un ofițer cu studii juridice, în calitate de membri, și un secretar.

Regimul de executare a măsurilor preventive private de libertate

Art. 111. – (1) Persoanele reținute sau arestate preventiv aflate în centrele de reținere și arestare preventivă se supun unui regim propriu de executare, în vederea unei bune desfășurări a procesului penal, cu respectarea drepturilor fundamentale.

(2) Persoanele aflate în centrele de reținere și arestare preventivă sunt cazate, de regulă, în comun, putând presta muncă, la cerere, în interesul centrului și putând beneficia de asistență psihologică și moral-religioasă, în interiorul centrului, sub pază și supraveghere, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(3) Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare și de cazarmament, normele de echipare și durata de folosință a ținutei, precum și normele minime de hrană ale persoanelor aflate în centrele de reținere și arestare preventivă se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2).

(4) Persoanele arestate preventiv poartă ținută civilă.

Munca persoanelor reținute sau arestate preventiv aflate în centrele de reținere și arestare preventivă

Art. 112. – (1) Persoanele aflate în centrele de reținere și arestare preventivă pot presta muncă neremunerată, la cererea lor, în interesul locului de deținere, cu acordul procurorului care efectuează urmărirea penală sau supraveghează efectuarea urmăririi penale.

(2) Persoanele aflate în centrele de reținere și arestare preventivă pot fi retrase de la muncă la solicitarea procurorului care efectuează urmărirea penală sau supraveghează efectuarea urmăririi penale, ori în cazul în care este pusă în pericol siguranța centrului, cu informarea procurorului.

(3) Măsura retragerii de la muncă se dispune prin decizie a șefului centrului de reținere și arestare preventivă.

(4) Activitățile ce pot fi prestate în interesul locului de deținere se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Ascultarea persoanelor reținute sau arestate preventiv aflate în centrele de reținere și arestare preventivă

Art. 113. – (1) Ascultarea persoanelor reținute sau arestate preventiv aflate în centrele de reținere și arestare preventivă de către organele de urmărire penală, care instrumentează cauza în care aceștia au fost reținuți sau arestați preventiv, se face în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală și regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2).

(2) Ascultarea deținuților aflați în centrele de reținere și arestare preventivă se realizează cu acordul procurorului, în condițiile art. 51, care se aplică în mod corespunzător.

Registrele privind persoanele reținute sau arestate preventiv

Art. 114. – Administrația fiecărui centru de reținere și arestare preventivă întocmește următoarele registre privind persoanele reținute sau arestate preventiv:

a) registrul de evidență a primirii și punerii în libertate a persoanelor reținute sau arestate preventiv în care se consemnează anul, luna, ziua și ora la care persoana reținută sau arestată a fost primită în centru, precum și anul, luna, ziua și ora la care aceasta a fost pusă în libertate;

b) registrul de evidență privind utilizarea mijloacelor de imobilizare, în care se consemnează anul, luna, ziua și ora utilizării mijloacelor de imobilizare, anul, luna, ziua și ora autorizării utilizării lor de către directorul penitenciarului, tipul mijlocului de imobilizare folosit, anul, luna, ziua și ora încetării utilizării mijlocului de imobilizare;

c) alte registre de evidențiere a activităților desfășurate cu persoanele reținute sau arestate preventiv, pe care trebuie să le întocmească administrația centrului de reținere și arestare preventivă, stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2).

Transferarea persoanelor arestate preventiv în penitenciar

Art. 115. – (1) După trimiterea în judecată, persoanele arestate preventiv sunt transferate în penitenciar.

(2) Persoanele arestate preventiv aflate în curs de judecată care au fost selecționate pentru a presta activități în interesul centrului pot fi menținute, cu acordul lor, pe o perioadă de maximum 6 luni, în centrul de reținere și arestare preventivă.

(3) Persoanele arestate preventiv aflate în cursul urmăririi penale pot fi transferate, temporar, în penitenciarele-spital, dacă se află într-una dintre următoarele situații:

a) organul de urmărire penală a dispus efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice;

b) suferă de o afecțiune medicală care necesită internare și poate fi tratată în rețeaua sanitară a

Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(4) În situația prevăzută la alin. (3) lit. b), transferarea temporară se face cu aprobarea directorului penitenciarului-spital, ținând seama și de gradul de ocupare a penitenciarului-spital.

(5) Dacă, pe parcursul internării în penitenciarul-spital, se impune internarea persoanei arestate preventiv aflate în curs de urmărire penală într-un spital din rețeaua sanitară publică, organele de poliție din cadrul structurii teritoriale pe raza căreia se află unitatea medicală asigură paza și supravegherea persoanei private de libertate.

(6) Transferul persoanelor arestate preventiv în condițiile prezentului articol se dispune de către șeful centrului de reținere și arestare preventivă.

Refuzul de hrană

Art. 116. – În cazul în care o persoană aflată în centrul de reținere și arestare preventivă refuză hrana, dispozițiile art. 54 aplicându-se în mod corespunzător, cu excepția prevederilor referitoare la cazare.

Regimul minorilor arestați

Art. 117. – (1) Persoanele minore reținute sau arestate preventiv sunt cazate, de regulă, în comun, separat de persoanele adulte.

(2) Pe timpul executării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2), în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării sale fizice, psihice sau morale.

(3) În măsura în care nu se împiedică buna desfășurare a procesului penal, minorului i se asigură posibilitatea menținerii legăturii cu persoanele de care este legat prin relații familiale sau puternice legături afective, prin suplimentarea dreptului la vizite, convorbiri telefonice sau on-line.

(4) Prevederile titlului II, precum și ale capitolelor I, IV, V, VII, VIII și IX din titlul V referitoare la condițiile de detenție, drepturi și obligații, recompense și sancțiuni, mijloacele de

imobilizare și utilizarea acestora, în măsura în care nu contravin dispozițiilor din acest titlu, se aplică în mod corespunzător, cu excepția următoarelor dispoziții privind:

a) perioada de carantină și observare, prevăzută la art. 157;

b) obligația de a urma cursurile învățământului general obligatoriu, prevăzută la art. 161 alin. (2) și (3);

c) vizita intimă, prevăzută la art. 162 alin. (4);

d) recompensele, prevăzute la art. 170 alin. (1) lit. d)-h);

e) obligațiile, prevăzute la art. 172 alin. (2);

f) măsurile de siguranță a centrelor educative, prevăzute la art. 175;

g) măsurile de siguranță a centrelor de detenție, prevăzute la art. 176.

(5) În timpul arestării preventive, dreptul la educație este restrâns pentru motive privind desfășurarea în bune condiții a procesului penal.

(6) Acordarea recompenselor și aplicarea sancțiunilor disciplinare se fac în condițiile art. 110 alin.(4), iar munca minorilor arestați preventiv se desfășoară în condițiile art. 112.

(7) Drepturile minorilor arestați preventiv pot fi suplimentate în condițiile regulamentului de aplicare a prezentei legi.

Accesul la bibliotecă

Art. 118. – (1) În fiecare centru de reținere și arestare preventivă funcționează o bibliotecă.

(2) Fondul de carte este asigurat de administrația centrului de reținere și arestare preventivă din subvenții de la bugetul de stat, precum și din sponsorizări și donații.

Persoanele condamnate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă

Art. 119. – Dispozițiile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător și persoanelor condamnate aflate temporar la solicitarea organelor judiciare în centrele de reținere și arestare preventivă.

CAPITOLUL II

Executarea măsurilor preventive privative de libertate în centrele de arestare preventivă și în secțiile de arestare preventivă în penitenciare**Centrele de arestare preventivă**

Art. 120. – (1) În cursul judecății, arestarea preventivă se execută în secțiile speciale de arestare preventivă din penitenciare sau în centrele de arestare preventivă de pe lângă penitenciare, care se organizează și funcționează în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(2) În secțiile speciale de arestare preventivă din penitenciare sunt deținute și persoanele condamnate care sunt cercetate în stare de arest preventiv în altă cauză.

(3) Persoanelor prevăzute la alin. (2) li se aplică prevederile titlului I, precum și cele ale capitolului II din titlul III, referitor la siguranța penitenciarelor.

(4) Centrele de arestare preventivă se înființează prin hotărâre a Guvernului.

(5) Prin ordin al ministrului justiției se stabilesc penitenciarele în a căror circumscripție funcționează centrele de arestare preventivă, precum și regulamentul de organizare și funcționare a acestora.

(6) Măsurile necesare pentru siguranța centrelor de arestare preventivă se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3).

Executarea arestării preventive în cursul judecății

Art. 121. – (1) Primirea în centrele de arestare preventivă sau în penitenciare a persoanelor arestate preventiv în curs de judecată se face pe baza mandatului de arestare prevăzut la art. 2 alin. (4), după stabilirea identității acestora.

(2) Centrele de arestare preventivă și secțiile speciale de arestare preventivă din penitenciare sunt obligate să asigure exercitarea drepturilor prevăzute în Codul de procedură penală.

(3) Dispozițiile art. 110 alin. (1) se aplică în mod corespunzător, cu excepția lit. a).

Regimul arestațiilor preventive

Art. 122. – (1) Persoanele arestate preventiv sunt cazate, de regulă, în comun, pot desfășura activități

educative, moral-religioase, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, instruire școlară și formare profesională, în grupuri, în interiorul centrului de arestare preventivă sau al penitenciarului, sub pază și supraveghere, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(2) Persoanele arestate preventiv pot presta, la cererea lor, o muncă în interiorul sau exteriorul centrului de arestare preventivă sau al penitenciarului, sub pază și supraveghere continuă, cu aprobarea directorului.

(3) Dispozițiile art. 34 alin. (2) se aplică în mod corespunzător și persoanelor arestate preventiv în curs de judecată.

Regimul arestațiilor minori

Art. 123. – (1) În cursul judecății, minorii arestați preventiv execută măsura preventivă în centre de detenție sau în centre de arestare preventivă.

(2) Pentru prezentarea în fața organelor judiciare, minorii arestați preventiv pot fi transferați în secțiile speciale de arestare preventivă din penitenciare pentru o perioadă de maximum 10 zile, fiind cazați separat de majori.

(3) În intervalul prevăzut la alin. (2), minorii execută măsura arestării preventive cu respectarea particularităților vârstei, cu asigurarea asistenței psihosociale necesare, pentru a nu fi prejudiciată dezvoltarea lor fizică, psihică sau morală.

(4) La împlinirea vârstei de 18 ani, minorul arestat rămâne sau este transferat în centrul de detenție.

(5) Dispozițiile art. 117 se aplică în mod corespunzător, cu excepția alin. (4) lit. a) și g).

(6) Minorii arestați preventiv prestează muncă numai la cererea lor, dispozițiile art. 163 aplicându-se în mod corespunzător.

CAPITOLUL III

Executarea măsurii preventive a arestului la domiciliu

Temeiul legal al executării arestului la domiciliu

Art. 124. – (1) Arestul la domiciliu se execută în temeiul încheierii judecătorului de drepturi și libertăți, judecătorului de cameră preliminară sau instanței de judecată, pronunțate în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală.

(2) În situația în care, cu ocazia dispunerii măsurii arestului la domiciliu, se stabilește ca inculpatul să poarte un dispozitiv electronic de supraveghere, potrivit art. 221 alin. (3) din Codul de procedură penală, modul de utilizare a acestuia, precum și condițiile referitoare la transmiterea, modificarea și stocarea datelor obținute prin supravegherea electronică se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Organul de supraveghere

Art. 125. – Îndeplinirea obligațiilor impuse de judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, impuse în sarcina inculpatului, față de care s-a dispus măsura arestului la domiciliu, este supravegheată de organul de poliție, denumit în continuare *organ de supraveghere*, în a cărui circumscripție se află imobilul în care locuiește inculpatul, stabilit prin încheiere.

Imobilul în care se execută arestul la domiciliu

Art. 126. – Prin *imobil în care se execută arestul la domiciliu*, prevăzut la art. 221 alin. (1) din Codul de procedură penală, se înțelege locuința inculpatului, încăperea, dependința sau locul împrejmuit ținând de acestea.

Cazuri urgente

Art. 127. – Se află în situația prevăzută la art. 221 alin. (7) din Codul de procedură penală, inculpatul care a părăsit imobilul pentru a salva de la un pericol imediat viața, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general. În aceste situații, organul de supraveghere

verifică realitatea și temeinicia motivelor invocate.

**Comunicarea
măsurilor privind
arestul la domiciliu**

Art. 128. – Încheierile organului judiciar cu privire la luarea, prelungirea, încetarea, revocarea, înlocuirea arestului la domiciliu, precum și cele privind permisiunea de părăsire a imobilului se comunică, de îndată, organului de supraveghere.

**Executarea
supravegherii
arestului la
domiciliu**

Art. 129. – (1) La primirea încheierii, organul de supraveghere desemnează reprezentanți care se deplasează, de îndată, la locuința inculpatului, îl legitimează și identifică persoanele care locuiesc în mod obișnuit cu acesta sau care se află în îngrijirea sa, încheie proces-verbal în acest sens, după care comunică judecătorului de drepturi și libertăți, judecătorului de cameră preliminară sau instanței de judecată începerea activităților de supraveghere.

(2) După consultarea inculpatului, organul de supraveghere întocmește un program care cuprinde modul de executare a arestului la domiciliu, obligația de informare în situația părăsirii locuinței în cazuri urgente, precum și, după caz, condițiile de părăsire, deplasare și revenire la locuință, care i se comunică, de îndată, sub semnătură.

(3) Organul de supraveghere dispune efectuarea, periodic ori la sesizare, de vizite inopinate, în orice moment al zilei, la locuința inculpatului sau în locurile stabilite prin încheierea judecătorului de drepturi și libertăți, judecătorului de cameră preliminară sau instanței de judecată, pentru verificarea respectării măsurii și a obligațiilor de către persoana supravegheată. Efectuarea de vizite inopinate de către organul de supraveghere este adusă de îndată la cunoștința judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară sau a instanței de judecată, după caz.

(4) Organul de urmărire penală, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată încunoștințează organul de supraveghere ori de câte ori îl cheamă pe inculpat, arătând data, ora și locul chemării. În acest

caz, itinerariul și condițiile de deplasare se stabilesc de organul de supraveghere și sunt aduse la cunoștința inculpatului pe bază de semnătură. În cazul în care inculpatul nu se prezintă, organul judiciar încunoștințează de îndată organul de supraveghere.

(5) Verificările cu privire la respectarea măsurii și a obligațiilor de către inculpat, efectuate de organele de supraveghere, se materializează în procese-verbale care se depun la dosarul individual.

Procedura în caz de imposibilitate a punerii în executare a măsurii

Art. 130. – În cazul în care organul de supraveghere constată că încheierea prin care s-a dispus măsura arestului la domiciliu nu poate fi pusă în executare, procedează în conformitate cu prevederile art. 131.

Procedura de sesizare în cazul nerespectării cu rea-credință a măsurii și a obligațiilor

Art. 131. – (1) În cazul în care organul de supraveghere constată nerespectarea cu rea-credință a măsurii și a obligațiilor impuse inculpatului, întocmește o sesizare motivată pe care o înaintează, de îndată, procurorului, în cursul urmăririi penale, judecătorului de cameră preliminară, în procedura de cameră preliminară, sau instanței de judecată, în cursul judecării.

(2) În vederea întocmirii sesizării prevăzute la alin. (1), organul de supraveghere verifică situația de fapt și audiază inculpatul, dacă este posibil, sau alte persoane.

(3) Organele judiciare pot consulta dosarul individual al inculpatului.

Colaborarea cu alte instituții

Art. 132. – (1) Organul de supraveghere colaborează cu autoritățile locale, alte organe de ordine și siguranță publică, precum și cu orice persoane fizice și juridice care ar putea oferi informații privind îndeplinirea sau neîndeplinirea obligațiilor impuse de organul judiciar care a luat măsura.

(2) Dacă persoanele prevăzute la alin. (1) iau la cunoștință, în orice mod, despre încălcarea măsurii arestului la domiciliu și a obligațiilor impuse

inculpatului, informează, de îndată, organul de supraveghere, pentru a sesiza organul judiciar competent, potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală.

(3) În cazul în care inculpatul are obligația de a nu intra în legătură cu anumite persoane, organul de supraveghere identifică și contactează persoanele care ar putea furniza informații relevante despre o eventuală neîndeplinire a obligației.

Dosarul persoanei arestate la domiciliu

Art. 133. – (1) Pentru fiecare persoană arestată la domiciliu se întocmește, de către organul de supraveghere, un dosar.

(2) Dosarul persoanei arestate la domiciliu cuprinde:

a) încheierile organului judiciar cu privire la luarea, prelungirea, încetarea, revocarea, înlocuirea arestului la domiciliu, permisiunea de părăsire a imobilului, precum și alte comunicări;

b) actul de identitate, fișa de evidență a persoanei ori procesul-verbal de identificare a persoanei arestate la domiciliu;

c) actele întocmite cu ocazia fiecărei verificări cu privire la respectarea măsurii și a obligațiilor de către inculpat;

d) documente referitoare la datele de identificare a persoanelor în privința cărora s-a stabilit că persoana supravegheată este obligată să nu intre în legătură;

e) documente referitoare la datele de identificare a persoanelor care locuiesc în mod obișnuit împreună cu aceasta sau care se află în îngrijirea sa;

f) dovada de luare la cunoștință sub semnătură a programului privind condițiile de părăsire, deplasare și revenire în locuință;

g) orice alte documente apreciate drept necesare executării în condiții corespunzătoare a activităților specifice de supraveghere, referitoare sau în legătură cu persoana arestată la domiciliu, pe perioada supravegherii.

(3) Dispozițiile art. 60 se aplică în mod corespunzător.

(4) Pentru desfășurarea în condiții corespunzătoare a activităților specifice de supraveghere a inculpatului, organul de supraveghere își constituie o bază de date cu persoanele arestate la domiciliu.

TITLUL V

Dispoziții privind executarea măsurilor educative privative de libertate

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Principii

Art. 134. – Principiile prevăzute în titlul I și dispozițiile prevăzute în titlul II se aplică în mod corespunzător și în cazul executării măsurilor educative privative de libertate.

Scopul executării măsurilor educative privative de libertate

Art. 135. – (1) Prin executarea măsurilor educative privative de libertate se urmărește reintegrarea în societate a persoanelor internate și responsabilizarea acestora, în vederea asumării propriilor acțiuni și a prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

(2) Măsurile educative privative de libertate sunt puse în executare în condiții care să nu îngreuneze exercitarea dreptului la viață privată mai mult decât este inerent executării acestora.

Locul de executare

Art. 136. – Măsurile educative privative de libertate pot fi executate:

- a) într-un centru educativ;
- b) într-un centru de detenție.

Contactul cu comunitatea

Art. 137. – Pe durata executării măsurilor educative se asigură menținerea și dezvoltarea legăturilor persoanei internate cu familia și comunitatea, precum și implicarea în demersuri recuperative adaptate particularităților psihosomatice

și nevoilor de dezvoltare personală a acesteia.

**Protecția și
asistența acordată
persoanelor
internate**

Art. 138. – Persoanele internate beneficiază de protecție și asistență în plan educațional, profesional, psihologic, social, medical și fizic, în funcție de vârstă, sex, personalitate și în interesul dezvoltării personale, asigurate de personal specializat.

CAPITOLUL II

**Organizarea executării măsurii internării într-un centru educativ
și într-un centru de detenție**

**Centrele educative
și centrele de
detenție**

Art. 139. – (1) Centrele educative și centrele de detenție sunt instituții specializate în recuperarea socială a persoanelor internate, care se înființează prin hotărâre a Guvernului, au personalitate juridică și sunt în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(2) Centrele educative și centrele de detenție se organizează și funcționează prin regulament, aprobat prin ordin al ministrului justiției, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) În cadrul centrelor se pot înființa, prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, secții interioare sau exterioare, în raport cu regimurile de executare a măsurilor educative privative de libertate, sexul, vârsta persoanelor internate și nevoile de protecție, educație, asistență psihologică și asistență socială ale acestora.

(4) În cadrul centrelor de detenție, prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, se înființează secții de arestare preventivă pentru minorii arestați în curs de judecată.

(5) Persoana internată execută, de regulă, măsura în cel mai apropiat centru de localitatea de domiciliu, potrivit arondării stabilite de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Organizarea și dotarea centrelor educative și a centrelor de detenție

Art. 140. – Centrele dispun de spații adecvate pentru cazare, prepararea și servirea hranei, activități de instruire școlară și formare profesională, asistență socială și psihologică, activități educative, moral-religioase, culturale, sportive, recreative, pentru asigurarea asistenței și a tratamentelor medicale, precum și pentru primirea vizitelor.

Funcționarea centrelor educative și a centrelor de detenție

Art. 141. – (1) *Centrul educativ* este instituția specializată în recuperarea socială a persoanelor internate, în care acestea urmează programe de instruire școlară și formare profesională, potrivit aptitudinilor lor, precum și alte activități și programe destinate reintegrării sociale.

(2) *Centrul de detenție* este instituția specializată în recuperarea socială a persoanelor internate, cu regim de pază și supraveghere, în care acestea urmează intensiv programele și activitățile prevăzute la alin. (1).

(3) Centrul educativ și centrul de detenție dispun de personal specializat pentru activitățile educative, moral-religioase, culturale, sportive, recreative, de asistență psihologică și asistență socială specifică, de personal medical, de pază, supraveghere și însoțire, precum și de personal tehnico-administrativ.

(4) Ministerul Educației Naționale, prin inspectoratele școlare județene, asigură personal specializat pentru activitățile de instruire școlară, în cadrul centrelor educative și de detenție.

(5) Activitatea de formare profesională este desfășurată de către personalul centrului educativ sau al centrului de detenție, de personalul specializat al agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, precum și de alți furnizori de formare profesională acreditați.

Proiectul educațional al centrului educativ și de detenție

Art. 142. – (1) În fiecare centru educativ și centru de detenție, activitatea de recuperare socială a persoanelor internate este organizată și desfășurată în baza unui proiect educațional, elaborat în condițiile regulamentului de aplicare a prezentei legi.

(2) Proiectul educațional al centrului structurează organizarea și desfășurarea demersurilor educaționale, de asistență psihologică și asistență socială acordate persoanelor internate, în funcție de nevoile individuale și urmărește, cu prioritate, următoarele obiective:

- a) asigurarea unui climat favorabil dezvoltării personale;
- b) conferirea de utilitate perioadei internării;
- c) reducerea vulnerabilității psihologice și sociale;
- d) asimilarea de cunoștințe și formarea de deprinderi necesare reintegrării sociale.

Mijloacele financiare

Art. 143. – Mijloacele financiare necesare funcționării, dotării și investițiilor din centrele educative și din centrele de detenție sunt asigurate de la bugetul de stat, prin Administrația Națională a Penitenciarelor, din venituri proprii, precum și din donații și sponsorizări.

CAPITOLUL III

Regimurile de executare a măsurilor educative privative de libertate

Dispoziții generale privind regimurile de executare a măsurilor educative privative de libertate

Art. 144. – (1) Regimurile de executare a măsurilor educative privative de libertate cuprind ansamblul de reguli care stau la baza executării acestor măsuri.

(2) Regimul de executare a măsurii educative a internării într-un centru educativ este comun tuturor persoanelor internate, individualizându-se din perspectiva demersurilor recuperative destinate acestora, pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare fizică și psihică.

(3) Regimurile de executare a măsurilor educative a internării într-un centru de detenție sunt bazate pe sistemele progresiv și regresiv, persoanele internate trecând dintr-un regim în altul, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Consiliul educativ

Art. 145. – (1) În fiecare centru educativ se constituie un consiliu educativ, al cărui scop este individualizarea regimului de executare a măsurii educative a internării într-un centru educativ, prin stabilirea asistenței educaționale, psihologice și sociale acordate fiecărei persoane internate.

(2) Consiliul educativ este alcătuit din directorul centrului, care este și președintele consiliului, directorul adjunct pentru educație și asistență psihosocială, educatorul responsabil de caz, învățătorul sau dirigintele, un psiholog, un asistent social și șeful serviciului supraveghere, evidență și acordare drepturi persoane internate.

(3) La lucrările consiliului educativ pot participa, în calitate de invitați, în cazul minorilor, un consilier de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit legii în circumscripția căruia se află centrul educativ și un reprezentant al direcției generale de asistență socială și protecția copilului din subordinea consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București pe teritoriul căruia se află centrul educativ.

(4) Secretariatul consiliului educativ este asigurat de către o persoană din cadrul serviciului educativ, alta decât educatorul responsabil de caz.

**Comisia pentru
stabilirea,
individualizarea și
schimbarea
regimului de
executare a
măsurii educative a
internării în
centrul de detenție**

Art. 146. – (1) În fiecare centru de detenție se constituie o comisie pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a măsurii internării, alcătuită din directorul centrului, care este și președintele comisiei, directorul adjunct pentru educație și asistență psihosocială, directorul adjunct pentru siguranța deținerii, medicul-șef, educatorul responsabil de caz, un psiholog și un asistent social.

(2) La lucrările comisiei prevăzute la alin. (1) pot participa, în calitate de invitați, în cazul minorilor, un consilier de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit legii în circumscripția căruia se află centrul de detenție și un reprezentant al direcției generale de asistență socială și protecția

copilului din subordinea consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București pe teritoriul căruia se află centrul de detenție.

(3) Prevederile art. 145 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

**Tipurile
regimurilor de
executare a măsurii
internării într-un
centru de detenție**

Art. 147. – (1) Regimurile de executare a măsurii educative a internării într-un centru de detenție sunt:

- a) regimul închis;
- b) regimul deschis.

(2) Regimurile de executare a măsurii educative a internării într-un centru de detenție se diferențiază în raport cu gradul de limitare a libertății de mișcare a persoanei internate, precum și de modul și locul de organizare și desfășurare a activităților.

**Aplicarea
provizorie a
regimului de
executare**

Art. 148. – (1) După terminarea perioadei de carantină și observare, fiecărei persoane internate căreia nu i s-a stabilit regimul de executare i se aplică provizoriu regimul de executare corespunzător cuantumului măsurii educative pe care o execută, potrivit art. 149 alin. (1) și art. 150 alin. (1).

(2) Dispozițiile art. 33 se aplică în mod corespunzător.

Regimul închis

Art. 149. – (1) Regimul închis se aplică persoanei internate pentru o perioadă mai mare de 3 ani.

(2) În mod excepțional, natura și modul de săvârșire a infracțiunii, persoana internatului, precum și comportarea acestuia până la stabilirea regimului de executare pot determina includerea în regimul deschis.

(3) Persoanele internate care execută măsura educativă în regim închis sunt cazate, de regulă, în comun, desfășoară activități de instruire școlară și formare profesională, educative, culturale, moral-religioase, de asistență psihologică și asistență socială specifică și prestează muncă în grupuri, în

interiorul centrului, sub supraveghere.

(4) Persoanele internate care execută măsura educativă în regim închis pot desfășura activități de instruire școlară și formare profesională, educative, culturale, moral-religioase, de asistență psihologică și asistență socială specifică sau pot presta muncă în exteriorul centrului, sub pază și supraveghere continuă, cu aprobarea directorului centrului.

Regimul deschis

Art. 150. – (1) Regimul deschis se aplică persoanei internate pentru o perioadă mai mică de 3 ani.

(2) În mod excepțional, natura și modul de săvârșire a infracțiunii, persoana internatului, precum și comportarea acestuia până la stabilirea regimului de executare pot determina includerea în regimul închis.

(3) Persoanele internate care execută măsura educativă în regim deschis sunt cazate în comun, se pot deplasa neînsoțite în zone din interiorul centrului stabilite prin regulamentul de ordine interioară, desfășoară activități de instruire școlară și formare profesională, educative, culturale, moral-religioase, de asistență psihologică și asistență socială specifică și prestează muncă în spații din interiorul centrului, care rămân deschise în timpul zilei.

(4) Persoanele internate care execută măsura educativă în regim deschis pot desfășura activități de instruire școlară și formare profesională, educative, culturale, moral-religioase, de asistență psihologică și asistență socială specifică sau pot presta muncă în afara centrului, însoțite de personal al centrului, cu aprobarea directorului centrului.

(5) Prin regulamentul de aplicare a prezentei legi se stabilesc situațiile în care activitățile menționate la alin. (4) pot fi desfășurate în exteriorul centrului fără însoțirea persoanelor internate.

(6) Dispozițiile art. 38 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

Măsuri luate în vederea liberării, în cadrul regimului deschis

Art. 151. – Persoanele internate care execută măsura educativă în regimul deschis, cu 3 luni înainte de împlinirea duratei prevăzute la art. 125 alin. (4) din Codul penal, pot fi cazate în spații special amenajate, în care desfășoară, sub coordonarea directă a personalului centrului desemnat în acest sens, activități de autogospodărire, în scopul dezvoltării deprinderilor de conviețuire socială.

Stabilirea regimului de executare a măsurii educative a internării într-un centru de detenție

Art. 152. – (1) Comisia prevăzută la art. 146 stabilește regimul de executare a măsurii educative a internării în centrul de detenție, dispozițiile art. 39 aplicându-se în mod corespunzător.

(2) La stabilirea regimului de executare se ține seama dacă măsura educativă se execută ca urmare a revenirii de către instanță asupra înlocuirii sau liberării din centrul educativ, potrivit dispozițiilor art. 125 alin. (6) din Codul penal.

Schimbarea regimului de executare a măsurii educative a internării într-un centru de detenție

Art. 153. – (1) Comisia prevăzută la art. 146 are obligația să analizeze, după executarea unei părți din durata măsurii educative, conduita persoanei internate și eforturile depuse în vederea reintegrării sociale. În cazul în care comisia apreciază că se impune schimbarea regimului de executare dispune, în acest sens, prin hotărâre.

(2) Schimbarea regimului de executare din regimul închis în regimul deschis se poate dispune dacă persoana internată a avut o bună conduită, a dovedit interes constant în cadrul activităților de instruire școlară și formare profesională, precum și în cadrul altor programe desfășurate în centru și a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale.

(3) În activitatea sa, comisia ține cont și de rezultatele aplicării instrumentelor-standard de evaluare a activităților desfășurate de persoanele internate, aprobate prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(4) Schimbarea regimului de executare din regimul deschis în regimul închis se poate dispune, în orice moment al executării măsurii internării în centrul de detenție, dacă persoana internată a fost sancționată disciplinar pentru o abatere disciplinară foarte gravă sau pentru abateri disciplinare grave repetate.

(5) Împrejurările prevăzute la alin. (2) sau (3) sunt constatate printr-un raport care este adus la cunoștința persoanei internate sub semnătură.

(6) Hotărârea comisiei prevăzute la art. 146, prin care se dispune menținerea sau schimbarea regimului de executare, cuprinde și termenul de reanalizare, care nu poate fi mai mare de 6 luni.

(7) Comisia prevăzută la art. 146 are obligația de a analiza, periodic, situația persoanei condamnate la împlinirea termenului stabilit conform alin. (6).

(8) Împotriva deciziei comisiei privind schimbarea regimului de executare persoana internată poate formula plângere, care este soluționată potrivit dispozițiilor art. 40 alin. (11)-(22), care se aplică în mod corespunzător.

Regimul de executare a măsurii internării într-un centru educativ

Art. 154. – Persoanele internate într-un centru educativ sunt cazate în comun, se pot deplasa neînsoțite în interiorul centrului în spații stabilite prin regulamentul de ordine interioară și pot desfășura activități de instruire școlară și formare profesională, educative, culturale, moral-religioase, de asistență psihologică și asistență socială specifică sau pot presta muncă atât în interiorul, cât și în exteriorul centrului, fără supraveghere, în condițiile regulamentului de aplicare a prezentei legi.

Individualizarea executării măsurii educative a internării

Art. 155. – Consiliul educativ individualizează executarea măsurii educative a internării, ținând seama de asistența educațională, psihologică și socială specifică, ce urmează a fi acordată persoanei internate.

CAPITOLUL IV

Condițiile internării

Primirea persoanei într-un centru educativ sau într-un centru de detenție

Art. 156. – (1) Primirea persoanelor internate într-un centru educativ sau într-un centru de detenție se face în baza hotărârii judecătorești rămase definitive, după stabilirea identității acestora, dispozițiile art. 43 aplicându-se în mod corespunzător.

(2) În termen de 3 zile de la primirea persoanei internate în centru, directorul centrului ia măsuri pentru informarea în scris a familiei sau a reprezentantului legal, cu privire la posibilitățile vizitării și la modalitățile de sprijinire a procesului de reintegrare socială desfășurat în centru.

Perioada de carantină și observare

Art. 157. – După primirea în centru, persoanele internate se repartizează în secția pentru carantină și observare, dispozițiile art. 44 aplicându-se în mod corespunzător.

Transferarea persoanei internate

Art. 158. – (1) Transferarea persoanei internate în alt centru, pentru motive întemeiate, se dispune la propunerea consiliului educativ sau a comisiei prevăzute la art. 146 sau la cererea persoanei internate, a familiei ori a reprezentantului legal al acesteia, cu avizul consiliului educativ ori al comisiei prevăzute la art. 146, de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(2) Dispozițiile art. 43 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

(3) În cazul în care se decide transferarea persoanei internate într-un alt centru sau într-un centru de reținere și arestare preventivă sau de arestare preventivă, soluționarea contestațiilor prevăzute de prezentul titlu, formulate de persoana ce urmează a fi transferată până la data dispoziției de transfer se face, de urgență, de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate de la centrul de la care s-a dispus transferul, înainte de realizarea efectivă a transferului.

**Alte dispoziții
privind condițiile
internării**

Art. 159. – (1) Dispozițiile art. 46-55 se aplică în mod corespunzător și în cazul persoanelor internate.

(2) Minorii execută măsura educativă privativă de libertate separat de persoanele internate tinere și cele cu vârsta mai mare de 21 de ani.

**Punerea
în libertate**

Art. 160. – Punerea în libertate a minorului din centrul educativ sau centrul de detenție se comunică familiei sau reprezentantului legal al acestuia.

CAPITOLUL V

Drepturile și obligațiile persoanelor internate

**Dreptul la educație
și obligația de a
urma cursurile
învățământului
general obligatoriu**

Art. 161. – (1) Fiecare persoană internată are dreptul la educație, conform nevoilor și capacităților sale, precum și la o pregătire profesională adecvată.

(2) Învățământul și formarea profesională sunt asigurate de personal didactic calificat, în clase afiliate școlilor publice sau în cadrul școlilor din incinta centrului.

(3) Persoanele internate urmează cursurile învățământului general obligatoriu.

**Dispoziții generale
privind drepturile
persoanelor
internate care
execută măsuri
educative privative
de libertate**

Art. 162. – (1) Dispozițiile prevăzute de capitolul V din titlul III se aplică în mod corespunzător și persoanelor care execută măsuri educative privative de libertate.

(2) Reprezentanții organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale al căror obiect de activitate circumscris problematicii asistenței acordate minorilor pot vizita centrele educative și de detenție și pot lua contact cu persoanele internate, cu aprobarea directorului centrului.

(3) Minorilor li se asigură 8 ore de somn pe zi.

(4) Vizita intimă se acordă persoanelor internate căsătorite și care au vocația legală de a se căsători la data acordării acestui drept, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 69.

CAPITOLUL VI

Munca prestată de către persoanele internate**Dispoziții privind
munca prestată**

Art. 163. – (1) Persoanele internate pot presta o muncă, în condițiile legislației muncii, potrivit cu dezvoltarea fizică, aptitudinile și cunoștințele lor, dacă nu le sunt periclitate sănătatea, dezvoltarea și pregătirea școlară și profesională.

(2) Persoanele internate pot presta o muncă numai cu avizul medicului centrului educativ sau al centrului de detenție.

(3) Organizarea muncii prestate de către persoanele internate se face avându-se în vedere exclusiv interesul reintegrării lor sociale.

(4) Minorii internați nu prestează muncă pe timpul nopții.

(5) Dispozițiile art. 83-86 și art. 88 se aplică în mod corespunzător.

(6) Veniturile prevăzute la art. 86 se încasează de către administrația centrului în care se află persoana internată și se repartizează după cum urmează:

a) 50% din venit revine persoanei internate, care poate folosi pe durata executării pedepsei privative de libertate 90% din acesta, iar 10% se consemnează pe numele său, la Trezoreria Statului, urmând să fie încasat în momentul punerii în libertate;

b) 50% din venit revine administrației centrului, constituind venituri proprii care se încasează, se contabilizează și se utilizează potrivit dispozițiilor legale privind finanțele publice.

(7) Administrația are obligația de a aduce la cunoștința persoanei internate încheierea unui contract de asigurare privind contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru veniturile realizate din munca prestată, pe perioada executării măsurii educative privative de libertate. Plata contribuției la bugetul asigurărilor sociale de stat se poate face din cota de 90% prevăzută la alin. (6) lit.a) repartizată pe numele persoanei internate.

(8) În cazul în care persoana internată a fost obligată la plata de despăgubiri civile, care nu au

fost achitate până la data primirii în centru, o cotă de 50% din procentul prevăzut la alin. (6) lit. a) se utilizează pentru repararea prejudiciului cauzat părții civile.

Alte activități în cadrul atelierelor ocupaționale

Art. 164. – (1) Persoana internată poate obține venituri și prin valorificarea lucrărilor realizate în cadrul atelierelor ocupaționale.

(2) Venitul obținut potrivit alin. (1) revine în totalitate persoanei internate, după deducerea cheltuielilor necesare efectuării lucrărilor, din care poate folosi pe durata executării măsurii internării 90% din acesta, iar 10% se consemnează pe numele său, urmând să fie încasat în momentul punerii în libertate.

CAPITOLUL VII

Activități și programe de reintegrare socială

Asistența educațională, psihologică și socială specifică centrelor educative și centrelor de detenție

Art. 165. – (1) Asistența educațională, psihologică și socială a persoanelor internate în centrul educativ și în centrul de detenție are ca principal scop reintegrarea și responsabilizarea socială a acestora.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se desfășoară cu un număr corespunzător de: educatori, preoți, agenți tehnici, monitori sportivi, personal specializat pentru ateliere ocupaționale, precum și psihologi și asistenți sociali.

(3) Asistența educațională, psihologică și socială specifică centrelor educative și centrelor de detenție reprezintă un ansamblu structurat de programe și activități, care oferă persoanei internate posibilitatea de a dobândi aptitudini care să determine adoptarea unui comportament constructiv, autonom și responsabil în cadrul comunității.

(4) Asistența educațională, psihologică și socială are următoarele componente: instruire școlară, orientare și formare profesională, activități educaționale, de asistență psihologică și asistență

socială, moral-religioase, individuale și de grup, precum și activități de menținere a unei vieți active.

(5) Condițiile de organizare și desfășurare a activităților prevăzute la alin. (4) se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

Instruirea școlară, accesul la învățământul universitar și formarea profesională

Art. 166. – (1) Dispozițiile art. 90-92 se aplică în mod corespunzător.

(2) În procesul de instruire școlară, activitățile extracurriculare și cele de suport psihopedagogic sunt asigurate de către personalul angajat al centrelor.

(3) Persoanele internate pot primi burse sociale sau de studii din partea organizațiilor neguvernamentale, a instituțiilor de învățământ sau a altor persoane fizice și juridice, cu acordul consiliului educativ sau al comisiei prevăzute la art. 146.

Desfășurarea asistenței psihologice și asistența socială în centre

Art. 167. – (1) Asistența psihologică și asistența socială se desfășoară cu respectarea proiectului educațional al centrului, elaborat în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(2) Activitățile de asistență psihologică și asistență socială în centre sunt realizate de personalul din compartimentele de specialitate ale acestora, cu participarea familiei, a instituțiilor publice, a asociațiilor și fundațiilor, precum și a altor reprezentanți ai societății civile.

(3) Activitățile prevăzute la alin. (1) se desfășoară în funcție de nevoile de dezvoltare a persoanei internate și de posibilitățile de reintegrare socială a acesteia, atât în interiorul centrului, cât și în comunitate.

Accesul la bibliotecă

Art. 168. – Dispozițiile art. 89 alin. (6) se aplică în mod corespunzător.

Planul de intervenție recuperativă

Art. 169. – (1) Pentru fiecare persoană internată, consiliul educativ sau, după caz, comisia prevăzută la art.146 stabilește, odată cu regimul de executare,

și Planul de intervenție recuperativă.

(2) Planul de intervenție recuperativă este întocmit în baza evaluării multidisciplinare, din perspectivă educațională, psihologică și socială și este actualizat ori de câte ori este necesar.

(3) Prin Planul de intervenție recuperativă sunt stabilite, în funcție de nevoile de dezvoltare a persoanei internate, durata și regimul de executare a măsurii educative privative de libertate, activitățile și programele de instruire școlară și formare profesională, educative, culturale, moral-religioase, de asistență psihologică și asistență socială în care este inclusă persoana internată, cu consultarea acesteia.

CAPITOLUL VIII

Recompensele, învoirea din motive umanitare, abaterile și sancțiunile disciplinare

Tipurile recompenselor

Art. 170. – (1) Pentru interesul manifestat în procesul educativ și pentru participarea activă la activitățile organizate în centru, precum și pentru un comportament adecvat față de celelalte persoane internate și față de personalul centrului, se pot acorda următoarele recompense:

a) ridicarea unei măsuri disciplinare aplicate anterior;

b) suplimentarea numărului convorbirilor on-line;

c) suplimentarea drepturilor la pachete și/sau vizite;

d) trimiterea în tabere și excursii organizate de centru sau în colaborare cu alte instituții ori organizații;

e) învoirea, cu o durată de maximum 24 de ore, în localitatea în care este situat centrul;

f) învoirea, la sfârșit de săptămână, cu o durată de maximum 48 de ore, în localitatea de domiciliu a persoanei internate;

g) învoiri în familie, în timpul vacanțelor școlare, pe o perioadă de cel mult 15 zile, dar nu mai mult de 45 de zile pe an;

h) învoirea pentru motive umanitare, pe o durată de cel mult 10 zile.

(2) Recompensele prevăzute la alin. (1) se acordă de către consiliul educativ sau de comisia prevăzută la art.146, la propunerea personalului care desfășoară activități directe cu persoanele internate, cu excepția învoirilor care depășesc 48 de ore, care se acordă de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, la propunerea consiliului educativ sau a comisiei prevăzute la art. 146.

Învoirea din motive umanitare

Art. 171. – Învoirea din motive umanitare se poate acorda pentru participarea persoanei internate la înhumarea unui membru de familie, a oricărei persoane de care este legat prin puternice legături afective, pentru soluționarea unor probleme sociale, medicale sau pentru sprijinirea familiei, precum și în caz de calamitate.

Obligațiile și interdicțiile persoanelor internate

Art. 172. – (1) Dispozițiile art. 81 și 82 referitoare la obligațiile și interdicțiile persoanelor condamnate se aplică în mod corespunzător persoanelor internate.

(2) Persoanele internate au și următoarele obligații:

a) să frecventeze cursurile de instruire școlară până la nivelul învățământului general obligatoriu;

b) să participe la cursurile de formare profesională, precum și la alte activități organizate în centru în beneficiul reintegrării sociale.

Abateri disciplinare

Art. 173. – (1) Dispozițiile art. 100 se aplică în mod corespunzător.

(2) Constituie *abateri disciplinare foarte grave* încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 172 alin. (2).

**Sanțiuni
disciplinare,
constatarea
abaterilor
disciplinare,
procedura
disciplinară și
plângerea
împotriva hotărârii
comisiei de
disciplină**

Art. 174. – (1) Sanțiunile care pot fi aplicate minorilor în cazul săvârșirii abaterilor disciplinare sunt:

- a) avertismentul;
- b) suspendarea dreptului de a participa la activități culturale, artistice și sportive, pe o perioadă de cel mult o lună;
- c) suspendarea dreptului de a presta o muncă, pe o perioadă de cel mult o lună;
- d) suspendarea dreptului de a primi și de a cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală și exercitarea drepturilor la apărare, petiționare, corespondență și asistență medicală, pe o perioadă de cel mult două luni;
- e) separarea de colectiv, pentru o durată de cel mult 4 ore pe zi, dar nu mai mult de 5 zile consecutive.

(2) Persoanelor majore internate li se pot aplica sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (1), precum și:

- a) suspendarea dreptului de a primi vizite, pe o perioadă de cel mult două luni;
- b) izolarea, pentru maximum 10 zile.

(3) Sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) se aplică doar pentru fapte comise în timpul sau în legătură cu exercitarea activităților respective.

(4) Sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (1) lit. d) și alin. (2) nu se aplică femeilor însărcinate sau celor care au în îngrijire copii în vârstă de până la un an.

(5) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) și alin.(2) sunt însoțite, în mod obligatoriu, de ședințe de consiliere psihologică sau psihoterapie.

(6) Dispozițiile art. 101 alin. (2) și (4)-(6) și ale art. 102-104 se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL IX

Siguranța centrelor educative și a centrelor de detenție**Măsuri de siguranță a centrelor educative**

Art. 175. – (1) Centrele educative dispun de amenajările, dispozitivele, personalul și mijloacele tehnice necesare pentru supravegherea și controlul perimetrelor, al spațiilor interioare și al căilor de acces.

(2) În fiecare centru educativ funcționează un serviciu de supraveghere și însoțire subordonat directorului centrului, care are drept scop zădărnicierea acțiunilor de sustragere de la executarea măsurii educative a internării în centru, precum și a oricăror acțiuni ilicite, care lezează dreptul de proprietate și integritatea materială a bunurilor și valorilor acestuia.

Măsuri de siguranță a centrelor de detenție

Art. 176. – (1) Măsurile necesare pentru siguranța centrului de detenție se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3).

(2) Dispozițiile art. 15-23 și ale art. 25-29 se aplică în mod corespunzător.

Măsuri privind siguranța centrelor educative

Art. 177. – Administrația Națională a Penitenciarelor și administrația centrelor educative au obligația de a lua minime măsuri necesare pentru siguranța centrelor, precum și minime măsuri de supraveghere și însoțire a persoanelor internate, în condițiile prevăzute în regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3).

Utilizarea mijloacelor de imobilizare

Art. 178. – Este interzis personalului centrului educativ sau din centrul de detenție să folosească mijloace de imobilizare în raporturile cu persoana internată, cu excepția situațiilor prevăzute la art.16, în care persoanele internate pot fi, temporar, imobilizate cu mijloacele din dotare.

CAPITOLUL X

Liberarea persoanelor internate, înlocuirea măsurii internării în centrul de detenție sau în centrul educativ cu măsura educativă a asistării zilnice, continuarea executării măsurii educative privative de libertate în penitenciar**Condițiile și procedura de înlocuire a măsurii internării în centrul de detenție sau în centrul educativ cu măsura educativă a asistării zilnice**

Art. 179. – (1) Înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, persoanelor internate li se poate înlocui măsura internării în centrul de detenție sau în centrul educativ cu măsura educativă a asistării zilnice, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 124 alin. (4) și, respectiv, art. 125 alin. (4) din Codul penal.

(2) Consiliul educativ sau comisia prevăzută la art. 146, cu participarea judecătorului de supraveghere a privării de libertate, în calitate de președinte, și a unui consilier de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit legii în circumscripția căruia se află centrul, stabilește dacă minorul a dovedit interes constant pentru însușirea cunoștințelor școlare și profesionale și a făcut progrese în vederea reintegrării sociale, în prezența acestuia, și formulează propunerea de înlocuire a internării cu măsura educativă a asistării zilnice. La formularea propunerii se ține seama și de perioadele de internare anterioare.

(3) La analiza situației minorului, consiliul educativ sau comisia prevăzută la art. 146, în componența prevăzută la alin. (2), poate lua în considerare implicarea acestuia în muncă.

(4) Propunerea formulată conform alin. (2), cuprinsă într-un proces-verbal motivat, împreună cu documentele care atestă mențiunile consemnate în acesta, se înaintează instanței competente potrivit art. 516 alin. (2) și art. 517 alin. (2) din Codul de procedură penală.

(5) Dispozițiile art. 97 alin. (4)-(8) și alin. (10)-(13) se aplică în mod corespunzător. Termenul pe care îl fixează consiliul educativ sau comisia prevăzută la art.146, în componența prevăzută la alin.(2), în cazul în care constată că persoana internată nu îndeplinește condițiile pentru

înlocuirea măsurii internării în centrul de detenție sau în centrul educativ cu măsura educativă a asistării zilnice, nu poate fi mai mare de 4 luni.

**Condițiile și
procedura de
acordare a liberării
din centrul
educativ sau de
detenție**

Art. 180. – (1) După împlinirea vârstei de 18 ani, persoanele internate pot fi liberate dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 124 alin. (4) și, respectiv, art. 125 alin. (4) din Codul penal.

(2) În prezența persoanei internate, consiliul educativ sau comisia prevăzută la art.146, cu participarea judecătorului de supraveghere a privării de libertate, în calitate de președinte, și a unui consilier de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit legii în circumscripția căruia se află centrul, stabilește dacă aceasta a dovedit interes constant pentru însușirea cunoștințelor școlare și profesionale și a făcut progrese în vederea reintegrării sociale și formulează propunerea de liberare din centrul educativ sau de detenție. La formularea propunerii se ține seama și de perioadele de internare anterioare.

(3) La analiza situației persoanei internate, consiliul educativ sau comisia prevăzută la art. 146, în componența prevăzută la alin. (2), poate lua în considerare implicarea în muncă.

(4) Propunerea formulată conform alin. (2), cuprinsă într-un proces-verbal motivat, care cuprinde poziția membrilor comisiei față de propunerea de liberare, împreună cu documentele care atestă mențiunile consemnate în acesta, se înaintează instanței competente potrivit art. 516 alin. (2) și 517 alin. (2) din Codul de procedură penală.

(5) Dispozițiile art. 97 alin. (4)-(8) și (10)-(13) se aplică în mod corespunzător. Termenul pe care îl fixează consiliul educativ sau comisia prevăzută la art. 146, în componența prevăzută la alin. (2), în cazul în care constată că persoana internată nu îndeplinește condițiile pentru liberarea din centrul educativ sau de detenție, nu poate fi mai mare de 6 luni.

Dispoziții comune

Art. 181. – (1) Înlocuirea măsurii internării în centrul educativ sau de detenție cu măsura educativă a asistării zilnice și liberarea se dispun de către instanța din circumscripția teritorială în care se află centrul, corespunzătoare în grad instanței de executare, la cererea persoanei internate sau la propunerea făcută potrivit art. 179 și 180.

(2) Când instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru înlocuirea măsurii internării în centrul educativ sau de detenție cu măsura educativă a asistării zilnice sau a liberării, prin hotărârea de respingere, fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită. Termenul nu poate fi mai mare decât cel stabilit potrivit art. 179 alin. (5) și art. 180 alin. (5).

(3) Hotărârea instanței poate fi atacată cu contestație la instanța din circumscripția teritorială în care se află centrul, corespunzătoare în grad instanței care a avut competența să judece apelul hotărârii prin care s-a aplicat măsura educativă, în termen de 3 zile de la comunicare. Contestația formulată de procuror este suspensivă de executare.

(4) O copie de pe hotărârea rămasă definitivă prin care s-a dispus înlocuirea măsurii sau liberarea din centrul educativ sau de detenție se comunică serviciului de probațiune și organelor de poliție competente.

**Condițiile și
procedura pentru
continuarea
executării măsurii
educative privative
de libertate în
penitenciar**

Art. 182. – (1) Dacă în cursul executării unei măsuri educative privative de libertate persoana internată, care a împlinit vârsta de 18 ani, are un comportament prin care influențează negativ sau împiedică procesul de recuperare și reintegrare a celorlalte persoane internate, administrația centrului poate cere instanței stabilite, potrivit art. 181, continuarea executării măsurii educative într-un penitenciar.

(2) Prin *comportament care influențează negativ sau împiedică procesul de recuperare și reintegrare a celorlalte persoane internate* se înțelege:

a) inițierea de acțiuni care conduc la nefrecventarea sau refuzul său constant, precum și a altor persoane internate, de a participa la cursuri de instruire școlară și formare profesională, la programe de educație, asistență psihologică și asistență socială;

b) introducerea, deținerea sau traficul de arme, materiale explozive, droguri, substanțe toxice sau alte obiecte și substanțe care pun în pericol siguranța centrului, a misiunilor sau a persoanelor;

c) nerespectarea interdicțiilor prevăzute la art. 82 lit. a)-c);

d) nerespectarea, în mod repetat, a interdicțiilor prevăzute la art. 82 lit. f) și h).

(3) Consiliul educativ sau comisia prevăzută la art. 146, cu participarea judecătorului de supraveghere a privării de libertate, în calitate de președinte, și a asistentului social, din oficiu sau la sesizarea comisiei de disciplină, analizează situația persoanei internate care a săvârșit una dintre faptele prevăzute la alin. (2), în prezența acesteia, și poate propune continuarea executării măsurii educative privative de libertate în penitenciar.

(4) Propunerea motivată de continuare a executării măsurii educative privative de libertate în penitenciar este cuprinsă într-un proces-verbal. Procesul-verbal, împreună cu documentele care atestă mențiunile consemnate în acesta, se înaintează instanței competente potrivit art. 518 din Codul de procedură penală, după ce acesta a fost comunicat persoanei internate.

(5) Dispozițiile art. 97 alin. (12) și (13) se aplică în mod corespunzător.

(6) Hotărârea instanței este definitivă.

CAPITOLUL XI

Documentele întocmite de administrația centrelor educative și de detenție

Documentele întocmite de

Art. 183. – (1) Dispozițiile art. 105 și 106 privind dosarul individual al persoanei condamnate și

**administrația
centrului**

registrele privind persoanele condamnate se aplică în mod corespunzător și persoanelor internate.

(2) Persoana internată în centru, reprezentantul legal sau apărătorul acesteia au acces, în prezența persoanei anume desemnate de directorul centrului, la dosarul individual.

CAPITOLUL XII**Amânarea sau întreruperea executării măsurii educative a internării
într-un centru educativ sau într-un centru de detenție****Amânarea sau
întreruperea
executării măsurii
educative a
internării într-un
centru educativ sau
într-un centru de
detenție**

Art. 184. – (1) Executarea măsurii educative a internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenție poate fi amânată în următoarele cazuri:

a) când se constată, pe baza unei expertize medico-legale, că persoana internată suferă de o boală ce nu poate fi tratată în rețeaua sanitară a Administrației Naționale a Penitenciarelor și face imposibilă executarea imediată a măsurii educative internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenție, iar instanța constată, pe baza probelor, că specificul bolii nu permite tratarea acesteia cu asigurarea pazei permanente în rețeaua sanitară a Ministerului Sănătății și apreciază că amânarea executării și lăsarea în libertate nu prezintă un pericol pentru ordinea publică. În această situație, executarea măsurii educative se amână pentru o durată determinată;

b) când o persoană internată este gravidă sau are un copil mai mic de un an. În aceste cazuri, executarea măsurii educative se amână până la încetarea cauzei care a determinat amânarea.

(2) Executarea măsurii educative a internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenție poate fi întreruptă în cazurile prevăzute la alin. (1).

(3) Secțiunile a 2-a și a 3-a ale capitolului III, precum și capitolul IV din titlul V privind executarea hotărârilor penale din Codul de procedură penală se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile din prezenta lege.

TITLUL VI

Infrațiuni și contravenții

Introducerea în mod ilicit de telefoane mobile și alte mijloace de comunicare la distanță, cartele SIM, dispozitive de tip GPS, modem de internet, medii de stocare a datelor și alcool

Art. 185. – (1) Introducerea, în mod ilicit, de telefoane mobile și alte mijloace de comunicare la distanță, cartele SIM, dispozitive de tip GPS, modem de internet, medii de stocare a datelor și alcool, într-un penitenciar, centru de reținere și arestare preventivă, centru de arestare preventivă, centru educativ și centru de detenție, în scopul folosirii lor de către deținuți, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta este săvârșită de către personalul administrației locului de deținere sau personalul centrelor de reținere și arestare preventivă, pedeapsa este închisoarea de la un an la 5 ani.

(3) Tentativa se pedepsește.

Introducerea în mod ilicit a unor obiecte interzise

Art. 186. – (1) Introducerea, în mod ilicit, de bunuri și obiecte interzise prevăzute de regulamentul de aplicare a prezentei legi, precum și a obiectelor și bunurilor permise a fi primite, folosite și păstrate de persoanele supuse pedepselor și măsurilor privative de libertate, în penitenciar, centru de reținere și arestare preventivă, centru de arestare preventivă, centru educativ și centru de detenție, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 100 lei la 500 de lei.

(2) Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către personalul locului de deținere.

(3) Bunurile care au făcut obiectul contravenției se confiscă, prevederile art. 20 aplicându-se în mod corespunzător.

(4) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin.(1), agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(5) Contravenției prevăzute la alin. (1) îi sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Prevederile prezentului articol nu sunt aplicabile deținuților.

TITLUL VII

Dispoziții finale

Intrarea în vigoare

Art. 187. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.286/2009 privind Codul penal și a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, cu excepția art. 187 alin. (2) care intră în vigoare la 5 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului alineat, dar nu mai târziu de data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul adoptă hotărârea privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și, prin hotărâre, regulamentul de aplicare a dispozițiilor prezentei legi.

(3) În termenul stabilit la alin. (2), Consiliul Superior al Magistraturii adoptă regulamentul de organizare a activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

Dispoziții tranzitorii

Art. 188. – În vederea desfășurării activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate în spațiile amenajate puse la dispoziție conform prevederilor art. 9 alin.(6), dotarea spațiilor cu mijloace materiale se va realiza prin transfer de la administrația penitenciarului sau, după caz, a centrului de reținere și arestare preventivă, centrului de arestare preventivă, centrului educativ și centrului de detenție la Ministerul Justiției sau, dacă acestea

nu au fost deja dotate, prin cheltuieli de investiții de către Ministerul Justiției.

**Centrele educative
și de detenție**

Art. 189. – (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, penitenciarele pentru minori și tineri și centrele de reeducare se reorganizează în centre de detenție și centre educative.

(2) Personalul didactic titular încadrat în centrele de reeducare poate fi preluat, la cerere, ca personal contractual, potrivit pregătirii profesionale și nevoilor de personal ale sistemului administrației penitenciare.

**Abrogarea
dispozițiilor
contrare**

Art. 190. – La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Decretul Consiliului de Stat nr.545/1972 privind executarea măsurii educative a internării minorilor infractori într-un centru de reeducare, publicat în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România nr.162 din 30 decembrie 1972;

b) Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 20 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

**Deciziile și ordinele
emise în temeiul
prezentei legi**

Art. 191. – Ordinele ministrului justiției, ale ministrului afacerilor interne, deciziile directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu caracter normativ emise în temeiul prezentei legi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și pe pagina de Internet a Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

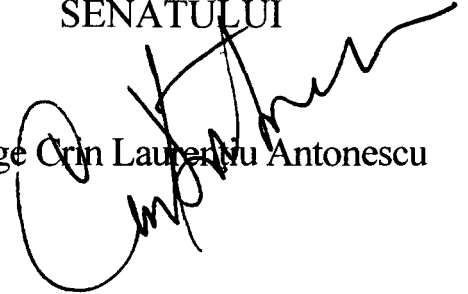
PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Valeriu Ștefan Zgonea

PREȘEDINTELE
SENATULUI

George Crin Laurențiu Antonescu

București, 19 iulie 2013
Nr. 254